

تاریخ آزمون
جمعه
۱۴۰۴/۰۵/۳۱

دفترچه
شماره ۱

پایه یازدهم رشته انسانی

دوره دوم متوسطه
آزمون شماره (۴)
سال تحصیلی
۱۴۰۴ - ۱۴۰۵

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۳۵	مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال از تا	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار ۱	۲۰	اجباری	۱	۳۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۲	۱۰	اختیاری	۲۱	
۲	عربی زبان قرآن ۱	۱۵	اجباری	۳۱	۲۵ دقیقه
	عربی زبان قرآن ۲	۱۰	اختیاری	۴۶	
۳	اقتصاد	۱۵	اجباری	۵۶	۱۵ دقیقه
۴	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	اجباری	۷۱	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	اختیاری	۸۱	
۵	منطق	۱۵	اجباری	۹۱	۱۵ دقیقه
۶	فلسفه ۱	۱۵	اختیاری	۱۰۶	۱۵ دقیقه
۷	روان شناسی	۱۵	اختیاری	۱۲۱	۱۵ دقیقه

ریاضیات

به ازای چه مقدار a سه نقطه $(1, 1)$ ، $(3, a)$ و $(2, 0)$ بر یک خط راست واقع اند؟

- ۱ (۱) -1 (۲) -2 (۳) 1 (۴) 2

نمودار تابع خطی f که از نقطه $(-3, 4)$ می‌گذرد، نمودار تابع $g(x) = -2x + 1$ را قطع نمی‌کند. کدام گزینه صحیح است؟

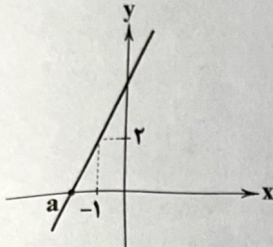
- ۱ (۱) $f(1) = -2$ (۲) $f(2) = -2$ (۳) $f(-1) = 0$ (۴) $f(-2) = 0$

در یک تابع خطی می‌دانیم $f(5) = 13$ و $f(-9) = -29$. مقدار $2f(3) + 3f(4) + 5f(6)$ کدام است؟

- ۱ (۱) 120 (۲) 122 (۳) 124 (۴) 126

در تابع خطی زیر، اگر شیب خط 4 باشد، مقدار a کدام است؟

- ۱ (۱) $-1/25$ (۲) $-1/5$ (۳) $-1/75$ (۴) -2

خط $x + af(x) = 4$ با محورهای مختصات مثلثی به مساحت 8 واحد تشکیل می‌دهد. a کدام است؟ ($a \neq 0$)

- ۱ (۱) 1 (۲) 2 (۳) 3 (۴) 4

شرکتی x واحد کالا تولید و آن را به قیمت 10 میلیون تومان می‌فروشد. اگر تابع هزینه شرکت $C(x) = x^2 + 6x - 5$ باشد، نقطه سر به سر کدام است؟

- ۱ (۱) 5 (۲) 6 (۳) 7 (۴) 8

در تابع با ضابطه $f(x) = ax^2 + bx - 2$ با شرط $f(1) = -3$ و $f(3) = 7$ ، مقدار b کدام است؟

- ۱ (۱) 2 (۲) -2 (۳) 3 (۴) -3

در تابع خطی f داریم $f(5) = 4$ و $f(-1) = 1$. نمودار این تابع، نمودار تابع $g(x) = x^2 - 2x + \frac{5}{4}$ در نقطه A و B قطع می‌کند. مجموع عرض نقاط A و B کدام است؟

- ۱ (۱) $4/25$ (۲) $4/75$ (۳) $5/25$ (۴) $5/75$

اگر نمودار تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ محور y ها را در نقطه‌ای به عرض 4 و محور x ها را در نقطه‌ای به طول 3 قطع کند و در این تابع $f(-1) = 2$ باشد، طول رأس سهمی کدام است؟

- ۱ (۱) $\frac{3}{10}$ (۲) $\frac{7}{10}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{7}{5}$

نمودار تابع خطی f محورهای x و y را به ترتیب در $x = -2$ و $y = 3$ قطع می‌کند. اگر مجموعه $R = \{y \in \mathbb{R} \mid -1 \leq y \leq 4\}$ برد تابع f باشد، دامنه f کدام است؟

- ۱ (۱) $-\frac{4}{3} \leq x \leq \frac{1}{3}$ (۲) $-4 \leq x \leq 1$ (۳) $-\frac{2}{3} \leq x \leq \frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{3} \leq x \leq \frac{2}{3}$

خط $y = 3$ از رأس تابع درجه دوم $f(x) = -2x^2 - 4x + a$ می‌گذرد، نمودار تابع $f(x)$ محور y ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

- ۱ (۱) 1 (۲) 2 (۳) -1 (۴) -2

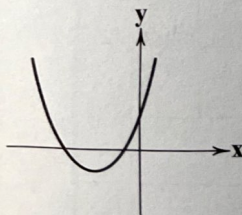
معادله سهمی شکل زیر کدام است؟

۱ (۱) $y = x^2 + 2x + 5$

۲ (۲) $y = 2x^2 + 4x + 5$

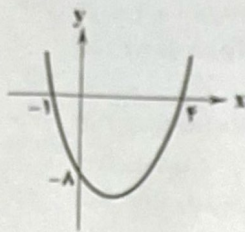
۳ (۳) $y = x^2 + 6x + 8$

۴ (۴) $y = 2x^2 + 8x + 8$

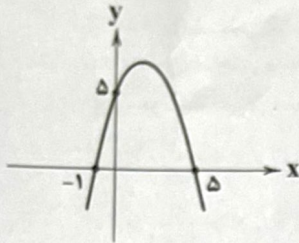
کوچک‌ترین مقدار برد تابع $y = 2x^2 - 8x + 5$ کدام است؟

- ۱ (۱) -2 (۲) -3 (۳) -4 (۴) -5

۱۴- معادله سهمی زیر به صورت $y = ax^2 + bx + c$ است. مجموع طول و عرض رأس سهمی کدام است؟

- (۱) -۱۰
(۲) -۱۱
(۳) -۱۲
(۴) -۱۳

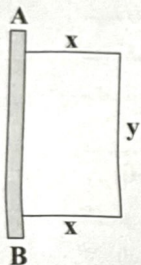
۱۵- نمودار زیر مربوط به تابع $y = ax^2 + bx + c$ است. مقدار $a + b + c$ کدام است؟

- (۱) ۷
(۲) ۸
(۳) ۹
(۴) ۱۰

۱۶- خط گذرنده از نقاط تلاقی نمودارهای دو تابع $f(x) = 2x^2 - 3x + 1$ و $g(x) = 2x^2 + 4x + 15$ و با شیب $-\frac{3}{4}$ محور x ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

- (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) ۸ (۴) -۸

۱۷- قصد داریم با کابلی به طول ۶۰۰ متر، قطعه زمینی به شکل مستطیل را در مجاورت دیوار AB مطابق شکل، محصور کنیم. طول زمین چقدر باشد تا مساحت آن ماکزیمم شود؟

- (۱) ۱۵۰
(۲) ۲۵۰
(۳) ۳۰۰
(۴) ۴۰۰

۱۸- تابع درآمد از فروش نوعی کالا به صورت $R(x) = 30x - \frac{x^2}{4}$ و تابع هزینه همان کالا به صورت $C(x) = 10x + 20$ است. ماکزیمم سود از فروش این کالا کدام است؟

- (۱) ۲۲۰ (۲) ۲۸۰ (۳) ۳۲۰ (۴) ۳۸۰

۱۹- رأس نمودار تابع درجه دوم $y = -x^2$ را دو واحد به سمت چپ و ۳ واحد به سمت بالا انتقال می‌دهیم. نمودار جدید محور y ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) ۲

۲۰- دو تابع خطی $f(x) = (n+2)x^2 + 5x - 2$ و $g(x) = nx - 9$ در نقطه $A(m, k)$ مشترک هستند. محور تقارن سهمی $y = 2x^2 + (m+k)x - 1$ کدام است؟

- (۱) $x = -1$ (۲) $x = 1$ (۳) $x = -2$ (۴) $x = 2$

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سؤالات ۲۱ تا ۳۰ درس ریاضی و آمار (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

— اگر گزاره‌های p و q درست باشند، گزاره $(p \wedge r) \Rightarrow (\sim p \wedge \sim q)$ هم‌ارز کدام است؟

- (۱) همواره درست (۲) همواره نادرست (۳) r (۴) $p \vee r$

— از میان تعدادی گزاره، یک گزاره را حذف می‌کنیم. اگر از تعداد سطرهای جدول ارزش گزاره‌ها ۸ سطر کم شود، تعداد گزاره‌های اولیه کدام بوده است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

هم‌ارز گزاره $p \Rightarrow (\sim q \vee r)$ کدام است؟

- (۱) $(\sim q \wedge r) \Rightarrow \sim p$ (۲) $(\sim q \vee r) \Rightarrow p$ (۳) $(q \vee \sim r) \Rightarrow p$ (۴) $(q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p$

۲۴- اگر p و q گزاره‌هایی به ترتیب بالورزش درست، نادرست و درست باشند، چه تعداد از گزاره‌های زیر دارای ارزش درست هستند؟

(الف) $(p \Rightarrow q) \wedge r$ (ب) $(q \Rightarrow p) \wedge q$ (ج) $(q \Rightarrow p) \wedge r$

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۲۵- اگر گزاره $q \Rightarrow (p \vee q)$ نادرست باشد آن‌گاه کدام گزینه صحیح است؟

(۱) p و q درست (۲) $\neg p$ و q نادرست (۳) $\neg p$ و q درست (۴) p و q نادرست

۲۶- نقیض گزاره «قطرهای مستطیل برابرند و ۶ عددی اول نیست» کدام است؟

(۱) قطرهای مستطیل نابرابرند و ۶ عددی اول است.
(۲) قطرهای مستطیل نابرابرند یا ۶ عددی اول است.
(۳) قطرهای مستطیل نابرابرند یا ۶ عددی اول نیست.
(۴) قطرهای مستطیل نابرابرند اگر و تنها اگر ۶ عددی اول باشد.

۲۷- نماد ریاضی عبارت زیر کدام است؟

«برای هر عدد طبیعی، مجموع معکوس دو عدد متوالی همواره بزرگ‌تر یا مساوی ۲ است.»

(۱) $x | x \in \mathbb{N}, x + \frac{1}{x+1} \geq 2$ (۲) $x | x \in \mathbb{N}, \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} \geq 2$

(۳) $x | x \in \mathbb{R}, x + \frac{1}{x+1} > 2$ (۴) $x | x \in \mathbb{N}, \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} > 2$

۲۸- در مورد استدلال‌های زیر کدام گزینه صحیح است؟

(الف) اگر معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ دارای ریشه مضاعف باشد، آن‌گاه $\Delta = 0$ است.

در معادله $4x^2 - 4x + 1 = 0$ ، $\Delta = 0$ است.

نتیجه: معادله $4x^2 - 4x + 1 = 0$ دارای ریشه مضاعف است.

(ب) مقدمه (۱): اگر a و b هر دو زوج باشند، آن‌گاه حاصل $a + b + 1$ مقداری فرد است.

مقدمه (۲): ۲ و ۴ اعداد زوج هستند.

∴ حاصل $2 + 4 + 1$ مقداری فرد است.

(۲) هر دو نادرست

(۴) «الف» نادرست و «ب» درست

(۳) «الف» درست و «ب» نادرست

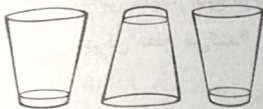
۲۹- چه تعداد از گزاره‌های زیر همواره نادرست هستند؟

(الف) $p \Rightarrow (p \vee \neg p)$ (ب) $(p \vee \neg p) \Rightarrow p$ (ج) $(p \wedge \neg p) \Rightarrow p$

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۰- سه لیوان همانند شکل زیر داریم که یکی از آن‌ها وارونه است. می‌خواهیم همه آن‌ها در حالت درست (رو به بالا) قرار گیرند. اگر در هر بار

دقیقاً دو لیوان را تغییر وضعیت دهیم، با حداقل چه تعداد حرکت این کار امکان‌پذیر است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) امکان‌پذیر نیست.

زبان عربی (اختصاصی)

عین الصحیح فی الترجمة أو الحوار أو المفهوم أو المفردات (۴۰ - ۳۱):

۳- «صديقتي المحزونة أخذت من الصيدلي تلك الأدوية التي كانت مكتوبة في الوصفة لكنها نسيت أن تشتري محاراً أيضاً»:

(۱) دوستم با ناراحتی، آن داروهایی را که در نسخه نوشته شده بود، از داروخانه گرفت، ولی او فراموش کرد که یک پنبه نیز بخرد!

(۲) دوست ناراحت، از داروخانه‌دار، این داروهایی را که در برگه نوشته شده بود، خرید، ولی او از یاد برد که دماسنجی هم بخرد!

(۳) دوست ناراحت آن داروهایی را که در نسخه نوشته شده بود، از داروخانه‌دار گرفت، ولی وی فراموش کرد که دماسنجی هم بخرد!

(۴) دوست من ناراحت از داروخانه، آن داروهایی را که در نسخه نوشته شده است، می‌گیرد، ولی او فراموش می‌کند که پنبه‌ای را نیز بخرد!

«قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ»:

(۱) «بگو روی زمین بپرخید و ببینید چه کسی خلقت را آغاز کرد؟!»

(۲) «گفت در زمین حرکت کنید تا ببینید خلقت چگونه آغاز شد؟!»

(۳) «بگو در زمین حرکت کنید و نگاه کنید که چه وقت آفرینش را آغاز کرد؟!»

(۴) «بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه خدا آفرینش را آغاز کرد؟!»

۳۳- عَنِ الْخَطَا:

- (۱) نَسِيزٌ فِي الْأَرْضِ فَتَنْظُرُ كَيْفَ بَدَأَ اللَّهُ الْخَلْقَ؟ در زمین حرکت می‌کنیم. پس می‌نگریم چگونه خدا آفرینش را آغاز کرد؟
- (۲) تَسْتَطِيعُ الْحَرْبَاءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنُهَا فِي الْأَجَاهَاتِ مُخْتَلِفَةً؛ جَعْدٌ مِثْلُ تَوَالِدِ جُشْمَشٍ رَأَى فِي جِهَتِهَا كَوْنَهُ بِجَرِّ خَلْفِهَا
- (۳) أَكْبَرُ الْحَقِّ الْإِعْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ؛ بَزرگترین نادانی، زیادمروری در ستایش و نکوهش است!
- (۴) نَمْرَةُ الْعِلْمِ الْإِخْلَاصُ فِي الْعَمَلِ؛ مِوِدَةُ دَانِش، اخلاص در کار است!

۳۴- كَانَ هَؤُلَاءِ الشَّبَابُ فِي شَبَابِهِمْ يَجِئُونَ إِلَى بِلَادِنَا لِيُشَاهِدُوا مَنَاطِقَهَا الْخَلَابَةَ وَمَعَالِمَهَا التَّارِيخِيَّةَ وَالثَّقَافِيَّةَ:

- (۱) این گردشگران در دوره جوانی‌شان به کشور ما می‌آمدند تا منطقه‌های جذاب و آثار تاریخی و فرهنگی آن را ببینند!
- (۲) این گردشگرها در دوره جوانی خود به شهر ما می‌آمدند تا مناطق سرسبز و آثار تاریخی و باستانی آن را مشاهده کنند!
- (۳) این گردشگر با جوانانی به کشور ما می‌آیند تا منطقه‌های جذاب و معماری‌های تاریخی و فرهنگی آن را ببینند!
- (۴) آن جهانگردان در دوره جوانی به کشورها رفتند تا مناطق زیبا و آثار تاریخی و باستانی آن را مشاهده کنند!

۳۵- (لَا أَمْلَكَ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ)؛ عَنِ الْأَقْرَبِ مِنَ الْمَفْهُومِ:

- (۱) ضرر و نفع و جهان است به نسبت ورنه / زهر در عالم خود تریاک خود است
- (۲) سپهر عالم سعادت و نحس و نفع و ضرر / تو آن سعادت بی‌نحس و نفع بی‌ضرری
- (۳) دردم از یار است و درمان نیز هم / دل فدای او شد و جان نیز هم
- (۴) ای نام تو شهد سختم یا الله / آرام دل و جان و تنم یا الله

۳۶- عَنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) يَحْذَرُ الْمَسْؤُولُونَ فِي الشَّاطِئِ النَّاسَ مِنَ الْاقْتِرَابِ مِنَ الْبَحْرِ الْيَوْمَ؛ امروز، مسئولان مردم را از نزدیک شدن به ساحل دریا برحذر می‌دارند!
- (۲) لَاحِظٌ مِنْ تَأْلِيفِ كِتَابٍ عَظِيمٍ لِإِحْصَاءِ الْمَنَاطِقِ السِّيَاحِيَّةِ فِي إِيران؛ ناگزیر به تألیف کتابی بزرگ برای شمارش مناطق دارای جاذبه گردشگری در ایران هستیم!
- (۳) كهف «علي صدر» من أطول الكهوف المائية في العالم؛ غار علی صدر طولانی‌ترین غار آبی در جهان است!
- (۴) تُنتَجُ إِيرانُ حَوَالِي خَمْسَةِ مِلايِينَ مِتر مَرْتَعٍ مِنَ السَّجَادِ سَنَوِيًّا؛ ایران سالانه حدود پنج میلیون متر مربع از فرش را تولید می‌کند!

۳۷- مِيزُ الْخَطَا فِي الْمُتَضَادِّ:

- (۱) يَلْمُ ≠ حَرَبَ (۲) وَقَعَ ≠ حَدَثَ (۳) أَغْلَقَ ≠ فَتَحَ (۴) فَرِحَ ≠ حَزِنَ

۳۸- مِيزُ الْجَوَابِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِهَذَا السُّؤَالِ: «لِمَنْ تُشْتَرِي هَذِهِ الْأَدْوِيَةَ؟»

- (۱) أَشْتَرِيهَا لَزِمَاتِي فِي الْقَافِلَةِ
- (۲) لِنَفْسِي!
- (۳) أَشْتَرِيهَا بِهَذِهِ النُّقُودِ الَّتِي أَعْطَاهَا أَبِي!
- (۴) أَشْتَرِيهَا لِتُحِبَّنِي أَكْثَرَ مِنَ الْآخَرِينَ وَ هِيَ أُمِّي!

۳۹- عَنِ الْبَعِيدِ عَنِ مَفْهُومِ عِبَارَةٍ: «سَكُوتُ اللَّسَانِ سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ!»:

- (۱) زبَانِ سَرِخِ سِرِّ سَبْزِ مِی‌دهد بر باد!
- (۲) التَّدْمُ عَلَى السَّكُوتِ، خَيْرٌ مِنَ التَّدْمِ عَلَى الْكَلَامِ
- (۳) زبَانِ بَرِيدِهِ بَهْ كُنْجِي نَشْسْتَه صَمِّ بَكَم / به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم
- (۴) دو صد گفته چون نیم کردار نیست!

۴۰- عَنِ الْخَطَا فِي تَوْضِيحِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) الْبَطْءُ: طَائِرٌ يَمِيشُ فِي الْأَمَاكِنِ الْمَتْرُوكَةِ يَنَامُ فِي النَّهَارِ وَ يَخْرُجُ فِي اللَّيْلِ.
- (۲) الْأَعْشَابُ الطَّبِّيَّةُ: نَبَاتَاتٌ مُفِيدَةٌ لِلْمُعَالَجَةِ نَسْتَفِيدُ مِنْهَا كَدَوَاءٍ.
- (۳) الذَّنْبُ: عَضْوٌ خَلْفَ جِسْمِ الْحَيَوَانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لَطَرْدِ الْحَشَرَاتِ.
- (۴) الظَّلَامُ: هُوَ عَدَمُ وُجُودِ النُّورِ.

عَنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۴۵ - ۴۱):

مِيزُ الصَّحِيحِ فِي إِعْرَابِ الْكَلِمَاتِ الْمَعْيَنَةِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:

- (۱) ذَلِكَ الطَّالِبُ يَحْتَرِمُ الْمُعَلِّمِينَ وَ الْأَكْبَارَ دَائِمًا؛ مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ بِهِ فَتَحَهُ
- (۲) لَا تُصَدِّقْ أَقْوَالَ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ كَثِيرًا؛ نَائِبُ فَاعِلٍ وَ مَرْفُوعٌ
- (۳) سَاقِرٌ قَصِيدَةً لِأَمِيرِ الشُّعْرَاءِ أَحْمَدَ شَوْقِي؛ صِفَةٌ وَ مَجْرُورٌ
- (۴) ثَلَاثَةُ شَرْطِيَّينَ وَاقِفُونَ فِي بَدَايَةِ السَّاحَةِ الْأُولَى؛ فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ بِهِ «وَأَوْ»

كَيْنَ مَا فِيهِ الْمُضَافُ إِلَيْهِ وَ الصِّفَةُ مَعًا:

- (۱) الْأَطْفَالُ يَلْعَبُونَ فِي حَدِيقَتِنَا الْجَمِيلَةِ بِفَرَحٍ
- (۲) يَسْتَفِيدُ الْبَشَرُ يَوْمًا مِنْ تِلْكَ الْمَعْجَزَةِ الْبَحْرِيَّةِ.
- (۳) أَنْظُرْ إِلَى الْمَرْءِ وَ قُلْ مَنْ شَقَّ فِيهِ بَصْرُهُ؟
- (۴) هُوَ بِمَنْزِلَةِ جَاسُوسٍ مِنْ جَوَاسِيسِ الْغَابَةِ.

- ۴۳۔ «کم شیفاً جاء إلى يتكم في اليوم الذي نزل المطر فيه هذا الأسبوع؟» کم اسماً مبنياً في العبارة؟
 (١) خمسة (٢) أربعة (٣) ستة (٤) ثلاثة
- ۴۴۔ عین المبتدأ موصوفاً:
 (١) صدور الأحرار قبور الأسرار
 (٢) إضاءة الفرصة غصاة
 (٣) الأعشاب الطيبة محبوبة عند الجميع
 (٤) كثير من الفواصين يذهبون إلى أعماق المحيط
- ۴۵۔ میز ما لیس فیہ الاسم المبنی:
 (١) الأسماك تتعلّق بمياه المحيط الذي يبعد كثيراً عن محلّ سقوطها.
 (٢) إنّ الناس يحتفل بهذا اليوم في الهندوراس.
 (٣) لا ينتفع أحد بنقاط الخلاف و العدوان.
 (٤) تستطيع الحرباء أن تدير عينيها في اتجاهات مختلفة.

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۴۶ تا ۵۵ درس عربی، زبان قرآن (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

■ عین الصحيح في الترجمة أو المفهوم أو المفردات (۴۹ - ۴۶):

- ۴۶۔ «رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ»
 (١) «پروردگارا! ایمان آوردیم و ما را بخشودی و بر ما رحم کردی و تو بهترین رحمکنندگانی!»
 (٢) «بارالها! ما ایمان می آوریم، پس ما را ببخش و بر ما رحم کن که تو بهترین رحمکنندگانی!»
 (٣) «خداوندا! ما ایمان آوردیم تا ما را ببخشی و بر ما رحمت نازل کنی که تو بهترین رحمکننده ای!»
 (٤) «پروردگارا! ایمان آوردیم پس ما را ببخشای و بر ما رحم کن و تو بهترین رحمکنندگان هستی!»
- ۴۷۔ «إِنْ لَا يَقْتَصِدُ الْمَوَاطِنُونَ فِي اسْتِهْلَاكِ الْكَهْرِبَاءِ وَالْمَاءِ فَسَوْفَ نَوَاجِهْ مُشَاكِلَ كَثِيرَةً»:
 (١) در صورت عدم صرفه جویی شهروندان در مصرف آب و برق، با مشکلات زیادی روبه رو خواهیم شد!
 (٢) اگر هموطنان قصد صرفه جویی در مصرف برق و آب نداشته باشند، با مشکلات فراوانی روبه رو خواهند شد!
 (٣) چنانچه شهروندان در مصرف الکتریسیته و آب صرفه جویی نکنند، مشکلات فراوانی با ما روبه رو می شود!
 (٤) اگر هموطنان در مصرف برق و آب صرفه جویی نکنند، با مشکلات زیادی روبه رو خواهیم شد!
- ۴۸۔ «عجب نايد از سيرت بخردان / که نيکی کنند از کرم با بدان!»: عین المناسب للمفهوم:
 (١) «و جزاء سيئة سيئة مثلها» (٢) «و جادلهم بالتّي هي أحسن»
 (٣) «إِنَّ حُسْنَ الْخُلُقِ مِنَ الْإِيمَانِ!» (٤) «أَحْسِنَ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ!»
- ۴۹۔ عین ما لیست فیہ کلمة غریبة فی المعنی:
 (١) بائعة، فلاحه، ممرضة، قيمة (٢) لسان، حدّ، سنّ، یعر (٣) خمیر، نماذج، ذئاب، ثعالب (٤) أسود، أصفر، أرزق، أخضر

■ اقرأ النّص التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النّص (۵۲ - ۵۰):

إنّ اللغة - أیة لغة - تشکلت من المهارات الأربعة الرئيسية. تبدأ المهارة الأولى منذ ميلاد الإنسان حين يستمع إلى الأصوات من حوله و بعد مرور الزمان و تعلّم الأولى يتعلّم الثانية فهو يستطيع أن يتكلّم. و بعد أن يدخل المدرسة يتعلّم الثالثة بحيث يقدر على قراءة النصوص المختلفة و يبدو أنّها أهمّ المهارات اللّغويّة. و أمّا المهارة الأخيرة الّتي نحصل عليها فهي الكتابة و تلك أصعب المهارات اللّغويّة؛ لأنّها بحاجة إلى ممارسة كثيرة.

۱- عین الخطأ:

- (١) المهارات اللّغويّة حسب تعلّمها على الترتيب هي: الإستماع و التكلّم و القراءة و الكتابة!
 (٢) إنّ الكتابة أشدّ صعوبة من سائر المهارات اللّغويّة!
 (٣) إذا كان شخص أمّياً فلا يقدر أن يتعلّم أيّاً من المهارات اللّغويّة!
 (٤) الإنسان يبدأ بتعلّم المهارة الأولى فوراً بعد ميلاده!

يُسنّ الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۵۱ و ۵۲):

«تشکلت»:

- (١) فعل مضارع - مجهول - للغائب / فعل و فاعله محذوف
 (٢) للمخاطبة - مزيد ثلاثي (من باب «تفعيل») / فعل و فاعله «اللّغة»
 (٣) مجرّد ثلاثي - لازم / فعل مع فاعله و جملة فعليّة
 (٤) فعل ماضي - لازم - للغائب / فعل مع فاعله و جملة فعليّة

«الأصوات»:

- (١) اسم - جمع التفسير - معرب / مجرور بحرف الجرّ
 (٢) جمع سالم للمؤنث - مبني / مضاف إليه و مجرور
 (٣) اسم - جمع سالم (مفردة مؤنث) - معرب / مفعول به
 (٤) اسم - مبني / مجرور بحرف الجرّ (مجرور بالكسرة)

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنْ الْأَسْئَلَةِ الثَّالِثَةِ (٥٥ - ٥٣):

٥٣- عَيْنُ اسْمِ الْمَكَانِ فِي مَحَلِّ الْمَبْتَدَأِ:

(١) الْمَشْتَقِ إِلَى الصَّالِحَاتِ هُوَ الْمُؤْمِنُ

(٢) مَنَاطِقُ حَرَّةٍ تَقَعُ فِي جَنُوبِ إِيْرَانِ

٥٤- عَيْنُ عِبَارَةٍ جَاءَ فِيهَا اسْمٌ مَفْعُولٌ وَ اسْمٌ مِبَالِغَةٌ:

(١) مَن جَرَّبَ الْمَجْرُبَ يُصْبِحُ نَادِمًا

(٢) سَاشَتَرِي الْبِضَاعِ الْمَطْلُوبَةِ مَتَى مَن ذَلِكَ الدَّكَانِ

٥٥- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى التَّفْصِيلِ:

(١) أَحَبُّ الَّذِينَ يَخْدُمُونَ الْآخَرِينَ بِأَعْمَالِهِمْ

(٢) «وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخَرِينَ»

(٣) مَفَاخِرُ الْأُمَّةِ عَلَيْنَا أَنْ نَكْتَرِمَهُمَا

(٤) مَنِيَتِ الْعِلْمُ وَالْأَدَبُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ

(١) لَا تَفْقِدُ الْأَمَلَ فَرْتُكَ فَتَنَاحَ لِلْأَبْوَابِ الْمَغْلُقَةِ

(٢) سَمِّيَ هَذَا الطَّائِرُ نَقَّارَ الْخَشَبِ لِأَنَّهُ يَنْقَرُ جَذُوعَ الْأَشْجَارِ

(١) اللَّبَاسُ الْأَبْيَضُ مُنَاسِبٌ لِلْمَرُورِ فِي اللَّيْلِ

(٢) أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ الَّذِينَ يَنْفَعُونَ النَّاسَ

اقتصاد

٥٦- به ترتیب کدام مورد از راه‌های نزدیک شدن یک کشور به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نیست و مزیت داشتن یک محصول به چه معناست؟

- (١) گوناگون کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی - تولید آن محصول نسبت به کالاهای مشابه دیگر مقرون به صرفه‌تر باشد و مبلغ بیشتری داشته باشد.
- (٢) تنوع بخشیدن به بازارهای فروش کالاهای صادراتی - تولید آن محصول نسبت به کالاهای مشابه دیگر مقرون به صرفه‌تر باشد و مبلغ بیشتری داشته باشد.
- (٣) توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان - تولید آن محصول نسبت به تولید کالاهای دیگر و یا تولید آن در کشورهای دیگر، مقرون به صرفه‌تر است.
- (٤) تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی در خارج از کشور - تولید آن محصول نسبت به تولید کالاهای دیگر و یا تولید آن در کشورهای دیگر، مقرون به صرفه‌تر است.

٥٧- کدام گزینه بیانگر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) وقتی می‌گوییم: «در هلند زمین‌های حاصلخیز و آب کافی برای محصولات کشاورزی وجود دارد» بیانگر کدام یک از دلایل روی آوردن کشورها به تجارت بین‌الملل و مبادله است؟

ب) اگر مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود، چه پیامدی را به دنبال دارد؟

(١) الف: شرایط اقلیمی متفاوت ب: امکان تأمین نیازهای اساسی در داخل کشور فراهم نمی‌شود.

(٢) الف: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ب: استقلال و اقتدار اقتصادی خود را از دست می‌دهند.

(٣) الف: شرایط اقلیمی متفاوت ب: امکان رقابت با تولیدکنندگان دیگر وجود ندارد.

(٤) الف: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ب: از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود.

٥٨- در رابطه با تخصص‌گرایی در اقتصاد جوامع شهری و اقتصاد یک کشور، کدام عبارت دقیق‌تر است؟

(١) تخصص‌گرایی در فضای جهانی به خاطر تولید براساس مزیت، موجب تک‌محصولی شدن می‌شود؛ اما در جامعه شهری، اقتصاد تک‌محصولی، آسیب‌پذیر است.

(٢) هم در جوامع شهری و هم در فضای رقابت جهانی، باعث بروز مشکلات اقتصادی و در نهایت موجب اختلال در نظم اقتصادی و مبادلات تجاری خواهد شد.

(٣) نتیجه تخصص‌گرایی در جامعه شهری، اقتصاد تک‌محصولی است؛ اما در فضای جهانی، این تخصص‌گرایی نتیجه مطلوبی برای کشور ندارد.

(٤) اقتصاد تک‌محصولی هم در جوامع شهری و هم در فضای رقابت جهانی باعث می‌شود که در نهایت مردم از منافع آن استفاده کنند.

٥٩- کدام گزینه مؤید پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) تصویب قانونی در مجلس، توسط انگلستان در سال ١٧٠١ به علت کدام دلیل بود؟

ب) کدام عوامل می‌تواند موجبات بهانه‌جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی کشور را فراهم آورد؟

(١) الف: این قانون به منظور افزایش تجارت آزاد و تجارت راحت‌تر با سایر کشورها بود. ب: وضع تعرفه‌های گمرکی بر کالاها و سختگیری در واردات و صادرات

(٢) الف: این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود. ب: صادرات زیاد و افراط در تجارت در کالاهای خاص

(٣) الف: این قانون به منظور افزایش تجارت آزاد و تجارت راحت‌تر با سایر کشورها بود. ب: عدم عمل کردن به پیمان‌نامه‌ها و برنامه‌های بین‌المللی

(٤) الف: این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود. ب: وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو و غذا

۶- هزینه تولید دو کالای A و B در دو کشور تایلند و اندونزی در جدول زیر آمده است. با توجه به اطلاعات جدول، کدام گزینه درست است؟

کشور \ کالا	A	B
تایلند	۶۳,۰۰۰ دلار	۸۰,۷۰۸ دلار
اندونزی	۷۲,۰۰۰ دلار	۵۶,۹۷۰ دلار

- (۱) تایلند باید به تولید هر دو کالا بپردازد.
- (۲) کشور اندونزی بهتر است کالای A را به کشور تایلند صادر کند.
- (۳) کشور تایلند باید به تولید کالای B بپردازد و آن را صادر کند.
- (۴) کشور اندونزی در تولید کالای B مزیت مطلق دارد.

۶- کدام مورد جزء پیامدها و نتایج مخرب حاصل از عبارت زیر نمی باشد؟

«اتفاقاتی مانند ضعف ساختار اقتصادی، حضور کالاهای قاچاق در بازار، واردات بی رویه و حتی تحریم های اقتصادی، باعث می شود تا تولیدات شرکت ها و کارخانه ها کاهش یابد.»

- (۱) کاهش اشتغال
- (۲) پدید آمدن رکود
- (۳) کاهش منابع غیرفعال
- (۴) افزایش نرخ بیکاری

۶- اگر جدول زیر مربوط به دوره یک ساله در کشوری فرضی باشد، نرخ بیکاری در این کشور حدوداً چند درصد است؟

جمعیت کل (نفر)	جمعیت زیر ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	جمعیت شاغل (نفر)
۳,۸۰۰,۰۰۰	۸۹۰,۰۰۰	۵۶۰,۰۰۰	۱,۸۵۰,۰۰۰

- (۱) ۱۲
- (۲) ۲۱
- (۳) ۱۵
- (۴) ۱۷

۶- به ترتیب هر یک از عبارت های زیر، به کدام نوع بیکاری اشاره دارد؟

(الف) بیکاری ای که به دلیل عدم تطابق مهارت هاست.

(ب) هنگام رکود اقتصادی رخ می دهد.

(ج) کوتاه مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

(د) شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.

(۱) اصطلاحی - ساختاری - دوره ای - ساختاری

(۳) اصطلاحی - دوره ای - فصلی - ساختاری

(۴) ساختاری - دوره ای - اصطلاحی - اصطلاحی

۶- در کدام گزینه، مورد دوم از وظایف مردم و مورد اول از وظایف دولت ها در زمینه فقرزدایی است؟

(۱) ایجاد نهادهای توانمندسازی - مبارزه با فساد

(۳) مبارزه با فساد - ایجاد نهادهای توانمندسازی

(۴) تأسیس صندوق های قرض الحسنه - فعالیت های جهادی

(۲) تأسیس صندوق های قرض الحسنه - مبارزه با فساد

۶- کدام گزینه در ارتباط با مفهوم بیکاری، مفهوم نادرستی را بیان نمی کند؟

(۱) بیکاری تأثیر منفی بر بودجه دولت دارد، حتی میزان بالای درصد بیکاری موجب می شود که هزینه های دولت کاهش یابد و درآمد مالیاتی دولت افزایش می یابد.

(۲) بی ثباتی قیمت ها بر بی ثباتی بازار کار، اثر منفی قابل توجهی دارد، لذا دولت ها موظف اند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی و خیریه، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

(۳) بیکاری مشکلات زیادی برای بیکاران و خانواده های آن ها به وجود می آورد. علاوه بر از دست دادن درآمد خانوار، بسیاری از بیکاران، بیمه خدمات درمانی خود را نیز از دست می دهند.

(۴) بیکاری و رکود از پیامدهای غم انگیز فقر در جامعه هستند.

در ارتباط با تورم می توان گفت:

(۱) هرگونه افزایش قیمت، به هر نحوی، به معنای افزایش نرخ تورم است.

(۲) کاهش نرخ تورم به معنای کاهش سطح عمومی قیمت ها است.

(۳) معمولاً تورم زمانی حس می شود که بخواهیم کالایی را بخریم و ببینیم قیمت آن نسبت به گذشته افزایش یافته است.

(۴) افزایش تورم به این معناست که با پول معین نسبت به گذشته، کالای بیشتری می توانیم خریداری کنیم.

کدام گزینه جاهای خالی عبارت های زیر را به درستی کامل می کند؟

(الف) در هر منطقه، کالایی خاص پرتعداد بود، در ایران، غلات؛ در هندوستان،؛ در تبت، چای و در روسیه، خواهان زیادی داشت.

(ب) اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، به مفهوم اقتصادی اشاره دارد.

(ج) مردم برای در امان ماندن از خطرهای احتمالی و همچنین رهایی یافتن از حمل در معاملات، پول های خود را به تجار یا صرافان می سپردند.

(الف: صدف - پوست سمور ب: پشتوانه پول ج: مسکوکات

(الف: صدف - پوست سمور ب: قدرت خرید پول ج: کالا

(الف: گندم - تنباکو ب: پشتوانه پول ج: مسکوکات

(الف: گندم - تنباکو ب: پشتوانه پول ج: مسکوکات

۶۸- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است. با توجه به مندرجات جدول، موارد زیر را محاسبه کنید.

ارزش مجموع اسکناس ها و مسکوکات	۲۰۰۰ واحد
حساب های پس انداز کوتاه مدت	$\frac{1}{5}$ مجموع اسکناس و مسکوکات
ارزش حساب های جاری و حساب های پس انداز بلندمدت	۴۰ درصد ارزش چک پول ها
سپرده های دیداری افراد	۴۰۰ واحد
ارزش مجموع چک پول ها	۱۲۰۰ واحد

(الف) میزان حجم پول

(ب) مقدار نقدینگی

(ج) میزان شبه پول

(۱) الف: ۴۸۰ ب: ۴۰۸۰ ج: ۴۸۰

(۲) الف: ۳۶۰۰ ب: ۴۵۰۰ ج: ۴۰۰

(۳) الف: ۴۸۰ ب: ۴۵۰۰ ج: ۳۶۰۰

(۴) الف: ۳۶۰۰ ب: ۴۵۰۰ ج: ۴۰۰

۶۹- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر پیرامون سطح عمومی قیمت ها در سه سال مشخص، به ترتیب:

(الف) نرخ تورم در کدام سال بیشتر است؟

(ب) قیمت ابتدای سال در سال ۱۳۹۰ کدام است؟

سال	قیمت	ابتدای سال	نرخ تورم	انتهای سال
۱۳۸۹	۶۵۰	x	۸۲۰	
۱۳۹۰	۹۶۰	۱۵٪	۹۶۰	
۱۳۹۱	۹۶۰	y	۱۲۳۰	

(۱) الف: ۱۳۹۱ ب: ۸۳۵

(۲) الف: ۱۳۸۹ ب: ۸۳۵

(۳) الف: ۱۳۹۱ ب: ۸۲۰

(۴) الف: ۱۳۸۹ ب: ۸۲۰

۷۰- پاسخ درست پرسش های زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) چگونه نقدینگی در جامعه، زمینه بروز تورم را به وجود می آورد؟

(ب) خرید اوراق مشارکت توسط بانک مرکزی چه نتیجه ای در پی دارد؟

(۱) الف: افزایش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ نباشد. ب: کاهش نقدینگی در دست مردم

(۲) الف: کاهش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ نباشد. ب: کاهش نقدینگی در دست مردم

(۳) الف: کاهش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ نباشد. ب: تزریق نقدینگی بیشتر به جامعه

(۴) الف: افزایش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ نباشد. ب: تزریق نقدینگی بیشتر به جامعه

علوم و فنون ادبی

۷۱- در تقسیم بندی سبک از دیدگاه ارسطو، سبک های «خراسانی - مشروطه - فلسفی - حماسی» به ترتیب، بر کدام اساس پدید آمده اند؟

(۱) زمان و دوره اثر - قلمرو دانشی - موضوع و نوع - موضوع و نوع

(۲) زمان و دوره اثر - قلمرو دانشی - موضوع و نوع - هدف

(۳) محیط جغرافیایی - زمان و دوره اثر - قلمرو دانشی - هدف

(۴) محیط جغرافیایی - زمان و دوره اثر - قلمرو دانشی - موضوع و نوع

۷۲- همه موارد زیر از «ویژگی های فکری» سبک خراسانی است، به جز.....

(۱) شعر واقع گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.

(۲) بخشی از واژگان در مقایسه با زبان امروز، کهنه و مهجور است.

(۳) اشعار پندآموز و اندرزگونه این دوره، ساده است و جنبه عملی و دستوری دارد.

(۴) روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است.

۷۳- ملک الشعرای بهار نثرهای رایج در سال های ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۰ ه. ق را زیرمجموعه چه نوع نثری در نظر گرفته است؟

(۱) ساده نویسی

(۲) هندی

(۳) بازگشت

(۴) عراقی

۷۴- کدام گزینه از شباهت های نثرهای «قابوس نامه» و «سیاست نامه» محسوب نمی شود؟

(۱) به کار گرفتن جمله های طولانی

(۲) حذف کردن فعل به قرینه

(۳) همه عبارت ها «مسجع» اند، به جز.....

(۴) بر رعیت ضعیف رحمت کن تا از دشمن قوی رحمت نبینی.

(۱) نیک بخت آن که خورد و کشت و بدبخت آن که مرد و هشت.

(۲) خردمندان گفته اند: هر که سخن نسنجد، از جوابش برنجد.

(۳) در بدایت، بند و چاه بود؛ در نهایت تخت و گاه بود.

۷۶- ارزش موسیقایی سجع‌های کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) مرگوت ندیدم در جنان حالی ریش درویش را به ملامت خراشیدن و نمک پاشیدن.
(۲) دریغ امدم تربیت ستوران و آینده‌داری در محفلت کوران.
(۳) و هسی وعظ گفتم با جماعتی دل‌مرده که ره از عالم صورت به عالم معنی نبرده.
(۴) بدان که هر جا گل است خار است و بر سر گنج، مار است.

۷۷- تقطیع درست بیت «مرا یارا چنین بی یار مگذار / ز من مگذر مرا مگذار مگذار» در کدام گزینه آمده است؟

- UU-U-U--UU(4) --U--U--U(3) ---U---U---U(2) -U--U--U--U(1)

۷۸- در کدام گزینه به الگوی هجایی مصراع «تا تو در دیوار فکرش نقش خود بنگاشتی» اشاره شده است؟

- U-- U--- U--- U--(2)
 -U-- U-- U-- U--(4)

۷۹- کدام گزینه با عبارت «الهی اگر بهشت، چون چشم و چراغ است، بی‌دیدار تو، درد و داغ است»، تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) آن، بهشت آید به کارش کز تو افتاده است دور
(۲) اگر تو روی نخواستی نمود روز قیامت
(۳) هر زاهد خشکی چه سزاوار بهشت است؟
(۴) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند

۸۰- کدام گزینه بابت «مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست، مشکل نشیند» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
(۲) هر چه نه پیوند یار بود بریدیم
(۳) کاری مکن که پاکشم از آستان تو
(۴) چونان که تو از صحبت ما سیر شده‌ستی
- از گوشهٔ بامی که پریدیم، پریدیم
وان چه نه پیمان دوست بود شکستیم
داغ صبورای که ندارم، به جان نهم
ما نیز هم از صحبت تو سیر شده‌ستیم

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سؤالات ۸۱ تا ۹۰ درس علوم و فنون ادبی (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۸۱- اثر زیر، متعلق به کدام شخصیت ادبی است؟

«اثری در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی که نثر آن گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. علاوه بر این نویسنده در خلال موضوعات کتاب، احادیث، آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند.»

- (۱) جلال الدین بلخی (۲) خواجوى کرمانى (۳) نجم دايه (۴) رشيد الدين فضل الله

۸۲- کدام گزینه دربارهٔ وضعیت شعر در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم نادرست است؟

- ۱) در ادبیات این دوران، مضامینی چون آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا در اثر جنگ‌های پیاپی تضعیف شد.
- ۲) شعر این عصر، نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی و آسمانی شد.
- ۳) قالب قصیده که پیش از این در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کمرنگ شد.
- ۴) قالب مثنوی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان، میدان فراخی پدید آورد.

۸۳- در کدام گزینه به دورهٔ رواج «سبک عراقی» اشاره شده است؟

- (۱) اواخر قرن هفتم تا اوایل قرن نهم
(۲) اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم
(۳) اوایل قرن ششم تا اواخر قرن هشتم
(۴) اوایل قرن پنجم تا اوایل قرن نهم

۸۴- هنرمندان، در زمان حکومت کدام زمامدار، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند و با تصاویری زیبا آراستند و آثاری ماندگار از هنر اسلامی عرضه کردند؟

- (۱) باسنقر میرزا (۲) چنگیز خان (۳) تیمور گورکانی (۴) غازان خان

۸۵- در کدام گزینه، آرایهٔ «تشبیه» به کار نرفته است؟

- (۱) شد چو مویی تنم از غصه نادیدن تو
(۲) آتش عشق تو از سینه من نشیند
(۳) اثری نیست در این پیرهن از هستی من
(۴) دهنّت دیدم و تنگ شکرم یاد آمد
- رحمتی کن، که ز هجر تو چو مویست تنم
مگر آن روز که در خاک نشانی بدم
وین تو باور نکنی، تا نکنی پیرهنم
سخنی گفتمی و از یاد برفت آن سخنم

۸۶- در کدام گزینه، تمامی «ارکان تشبیه» دیده می‌شود؟

- (۱) شنیدم که ز زر کارها چو زر گردد
- (۲) مرو ساقی که بی آن لعل می‌گون
- (۳) زان روز که رخسار چو خورشید تو دیدم
- (۴) گرم به تیغ جفا می‌کشی حیات من است

۸۷- «نوع و تعداد هجاها» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چرخ بگردید بسی تا که چنین چرخ زدم
- (۲) گفت مرا مهر تو کو رنگ تو کو فَر تو کو
- (۳) یار مرا، غار مرا، عشق جگرخوار مرا
- (۴) آن که هلاک من همی خواهد و من سلامت

۸۸- با توجه به تعداد و نوع هجاها، ابیات زیر با واژگان کدام گزینه کامل می‌شوند؟

- «..... درویش صاحب درد را
..... آن دل که محبوبیش هست

- (۱) دردمندان - خون شود (۲) بیدلان - بیچاره

- پادشا خوانندگر نایش نیست
نیکبخت آن سرکه ساماتیش نیست

- (۳) عارفان - کامران (۴) مرد و زن - بدبخت

۸۹- کدام گزینه، با بیت «گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم» ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) مهر چندان که کشد تیغ و نماید حدت
- (۲) هر که از مهر تو چون دژه شود سرگردان
- (۳) دژه را پرتو مهر تو کند خورشیدی
- (۴) ای تو را در سینه هر دژه پنهان رازها

۹۰- کدام گزینه مفهوم متفاوتی دارد؟

- (۱) بدر از بیماری ممت هلالی گشته است
- (۲) آب حیات خضر گل آلود ممت است
- (۳) دیگر نکشد ممت خشک از لب دریا
- (۴) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست

- از فروغ عاریت تا می‌توانی دور باش
خوش وقت تشنه‌ای که دچار سراب شد
ابری که تر از گریه مستانه من شد
کی طمع در گردش گیتی دون پرور کنم؟

منطق

۹۱- کدام گزینه درباره استدلال، مطلب درستی را بیان می‌کند؟

- (۱) پاسخ به پرسش‌های ماهیتی است و نتایج آن ممکن است احتمالی باشد.
- (۲) قضایای مورد استفاده در استدلال، از طریق نوعی استدلال اثبات می‌شوند.
- (۳) بدون نیاز به استدلال، نسبت به برخی از قضایای مورد استفاده بشر، علم داریم.
- (۴) بخشی از دانش است که از طریق آن می‌توان کلیه مفاهیم را به دست آورد.

با توجه به دو شیوه نقد مغالطه تمثیل ناروا، کدام گزینه از روش متفاوتی استفاده کرده است؟

- (۱) هر دو نی خوردند از یک آب‌خور / این یکی خالی و آن پر از شکر
- (۲) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر
- (۳) هر دو گون زنبور خوردند از محل / لیک شد زان نیش و زین دیگر عسل
- (۴) هست مهمان‌خانه این تن ای جوان / هر صباحی ضیف نو آید دوان

در کدام گزینه، تمثیل وجود ندارد؟

- (۱) سوسوی چند مشعل، پرده سیاه شب را می‌درید و پیش می‌رفت.
- (۲) شیئه چند اسب بی‌شکیب، سکوت را در هم می‌شکست.
- (۳) هوا هم چون نگاه وحشتناک غازها حرکتی نداشت.
- (۴) او در یک شب ظلمانی، چون اختری پرفروغ از تاریکی‌ها گریخت.

استقرای تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین به ترتیب همواره بر مبنای و انجام می‌شود.

- (۱) بررسی جامعه آماری - تخمین زدن
(۲) تخمین زدن - گردآوری داده‌ها
(۳) تخمین زدن - تخمین زدن
(۴) انتخاب نمونه‌های تصادفی - گردآوری داده‌ها

۹۵- کدام گزینه دربارهٔ مبنای علوم تجربی، مطلب درستی را بیان می‌کند؟

- (۱) استدلالی که بین نمونه‌های آن شباهت کاملی باشد و نتیجهٔ آن غیراحتمالی باشد.
- (۲) استدلالی که نمونه‌های جامعهٔ آماری آن زیاد باشد و درست انتخاب شده باشد.
- (۳) استنتاج کلی از جزئی است و دارای شرایط سه‌گانه‌ای است که باید رعایت شود.
- (۴) استنتاجی که نتیجهٔ قطعی آن از طریق رد احتمالات مختلف به دست می‌آید.

۹۶- کدام استدلال فاقد نتیجهٔ احتمالی است؟

- (۱) سؤالات کنکور تیر ماه ۱۴۰۴ درجهٔ دشواری بالایی داشتند، چون اغلب دانش‌آموزانی که من دیدم، از سختی آن می‌نالیدند.
- (۲) درجهٔ دشواری سؤالات ریاضی کنکور ۱۴۰۴ خیلی بالا بود، به نظر طراحان آن همان طراحان کنکور ۱۴۰۲ بودند.
- (۳) آرام می‌گفت در جلسهٔ کنکور انسانی ۱۴۰۴، دو دفترچهٔ اختصاصی را پاسخ داده است، احتمالاً تعداد دفترچه‌ها باید دو عدد باشد.
- (۴) با شروع کنکور و دیدن سؤالات دشوار ریاضی و علوم و فنون ادبی، متوجه شدم که کنکور امسال خیلی دشوار است.

۹۷- کدام گزینه می‌تواند مثالی برای مغالطهٔ تعمیم شتابزده نباشد؟

- (۱) با بررسی ۹۰ درصد از اتومبیل‌های پراید آن شهر و تعمیم نتیجهٔ آن به کل اتومبیل‌های همان شهر.
- (۲) با بررسی ۸۵ درصد از میوه‌های یک درخت زردآلو و تعمیم آن به کل میوه‌های درختان مختلف آن باغ.
- (۳) با بررسی ۶۵ درصد از دانش‌آموزان تجربی دختر و پسر و تعمیم نتیجهٔ آن به کل دانش‌آموزان دختر و پسر تجربی.
- (۴) با بررسی ۹۰ درصد از دانشجویان رشتهٔ فلسفهٔ یک دانشگاه و تعمیم آن به کل دانشجویان آن دانشگاه.

۹۸- در کدام گزینه نمی‌توان از استنتاج بهترین تبیین استفاده کرد؟

- (۱) قبول این‌که مستطیل، متوازی‌الاضلاعی است که همهٔ زوایای آن قائمه‌اند.
- (۲) ورزش کردن دانش‌آموزان در کل روزهای هفته در فصل تابستان
- (۳) از بین رفتن میوه‌های درختان باغ در فصل بهار و پاییز
- (۴) معرفی اضطراب به عنوان علت ابتلا به سرطان معده و گوارش

۹۹- کدام گزینه دربارهٔ نتایج استدلال قیاسی، درست است؟

- (۱) گاهی احتمالی و اغلب قطعی است
- (۲) یک قضیهٔ محصوره و یا شخصیه است.
- (۳) همیشه قطعی و کلی است.
- (۴) یک قضیهٔ موجهه یا سالبهٔ جزئی است.

۱۰۰- کدام گزینه قابلیت صدق و کذب را دارد؟

- (۱) بس کن ز سخن‌گویی، از گفت چه می‌جویی / ای باد بپیموده، رو «کم ترکوا» برخوان
- (۲) آن کیست کاندز رفتش صبر از دل ما می‌برد / ترک از خراسان آمدست از پارس یغما می‌برد
- (۳) ای تو بداده در سحر از کف خویش بادهام / ناز رها کن ای صنم راست بگو که داده‌ام
- (۴) دل پی دلدار رفت و دیده‌جو این حال دید / اشک به دندان گرفت دامن و در پی دوید

۱۰۱- ارزش‌گذاری کدام‌یک از موارد زیر، به درستی انجام شده است؟

- (الف) تعیین صدق و کذب قضایای حملی به کیفیت آن‌ها مربوط است. (نادرست)
- (ب) محمول و موضوع در قضایای حملی، توضیحی دربارهٔ یک‌دیگر نیستند. (درست)
- (ج) در قضایای حملی، چیزی را به صورت ایجابی به موضوع نسبت می‌دهند. (درست)

- (۱) الف (۲) ب - ج (۳) ج (۴) الف - ج

۱۰۲- نوع کدام قضیهٔ حملی، متفاوت است؟

- (۱) فلسفهٔ موضوعش هستی و روش آن، عقلی و استدلالی است.
- (۲) علوم تجربی با طبیعت و بخش مادی جهان سروکار دارد.
- (۳) ریا و دروغ موجب نابودی جامعهٔ انسانی است.
- (۴) استان ما برخلاف استان اصفهان کم‌تر توسعه یافته است.

۱۰۳- جزئی و کلی بودن سور قضیه از طریق و جزئی و کلی بودن موضوع قضیه با توجه به تعیین می‌شود.

- (۱) شخصیه بودن یا انشایی بودن - تعداد دقیق افراد موضوع
- (۲) دامنهٔ مصادیق موضوع - قابلیت صدق موضوع بر افرادش
- (۳) دلالت التزامی یا تضمینی موضوع - مسوره بودن قضیه
- (۴) تعداد دقیق دامنهٔ مصادیق موضوع - قابلیت صدق موضوع بر مصادیقش

در جملهٔ «براساس مصوبهٔ مجلس، دور از انتظار نیست دوباره درس‌های عمومی به کنکور برگردد» محمول قضیه کدام است؟

- (۱) دور از انتظار نبودن بازگشت درس‌های عمومی به کنکور
- (۲) مصوبهٔ مجلس در درس‌های عمومی
- (۳) دور از انتظار
- (۴) دوباره درس‌های عمومی به کنکور

۱۰۴- اگر دو مفهوم «الف» و «ب» به ترتیب دارای نسبت «عموم و خصوص مطلق» و «تساوی» باشند و «الف» و «ب» موضوع و محمول قضیه‌ای باشند، آن قضیه در کدام حالت‌ها حتماً کاذب است؟

- (۱) موجههٔ کلیه - موجههٔ جزئیه (۲) موجههٔ جزئیه - موجههٔ کلیه (۳) سالبهٔ کلیه - موجههٔ جزئیه (۴) سالبهٔ کلیه - سالبهٔ جزئیه

فلسفه

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سؤالات ۱۰۶ تا ۱۲۰ درس فلسفه (۱) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۱۰۶- عبارت موجود در کدام گزینه، درباره ویژگی تفکر و پرسشگری در انسان ها درست است؟

- (۱) پرسشگری از اتفاقات پیرامونی، مهم ترین ویژگی انسان است.
- (۲) کودکان از زمان تولد، از حوادث پیرامون خود، سؤال می کنند.
- (۳) ویژگی متفکر بودن، به صورت انتسابی در اختیار انسان است.
- (۴) پرسشگری از محیط پیرامون، علت متفکر بودن انسان است.

۱۰۷- با توجه به دیدگاه ملاصدرا، نتیجه نهایی بقای انسان در فطرت اول، کدام است؟

- (۱) ناتوانی در سامان دادن امور روزانه خویش و عبور نکردن از برخی پرسش های معمولی
- (۲) تفکر نکردن و به دنبال دانستن چیزی نرفتن به هنگام خطور پرسش های مهم در ذهن
- (۳) عدم طرح هر نوع پرسشی درباره حوادث پیرامون خویش به دلیل فقدان کنجکاوی ذاتی
- (۴) عدم درک مباحث و موضوعات فلسفی به دلیل نرسیدن به مرحله برتر و عالی تر فطرت

۱۰۸- هیچ یک از عبارات های زیر، نمی تواند از عقاید سوفیست ها باشد؛ به جز.....

- (۱) تنها راه استدلال کردن، مغالطه است.
- (۲) رسیدن به واقعیتی ثابت، ممکن است.
- (۳) حقیقت و واقعیت، تابع درک آدمی است.
- (۴) ارزش حقیقت از واقعیت بیشتر است.

۱۰۹- با توجه به سیر تحول معنایی واژه فلسفه، موارد «الف» و «ب» به ترتیب، بیانگر کدام مورد است؟

الف) پس از پیشرفت دانش های مختلف

ب) معنای فلسفه در زمان سقراط

- (۱) فلسفه به معنای دوستداری دانایی - فلسفه به معنای مطلق دانش
- (۲) فلسفه به معنای مطلق دانش - فلسفه به معنای دانش خاص
- (۳) فلسفه به معنای دانش خاص - فلسفه به معنای دوستداری دانایی
- (۴) فلسفه به معنای دوستداری دانایی - فلسفه به معنای دانش خاص

۱۱۰- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) نه تنها دانش زیست شناسی با فلسفه از هر دو جهت موضوع و روش متمایز و جدا می شود، بلکه تمایز فلسفه با برخی علوم دیگر هم از این دو جهت است.
- (۲) این که کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می کنند، نشان می دهد آنان برای پاسخ به کنجکاوی هایشان به طرح سؤال می پردازند.
- (۳) هر مسئله ای را که نتوان از طریق روش تجربی و با استفاده از حواس یا ابزارهای مانند میکروسکوپ و تلسکوپ، پاسخ گفت، آن پرسش، حتماً فلسفی است.
- (۴) پاسخ برخی سؤال ها از عهده علوم تجربی بر نمی آید و تنها روش پاسخ دهی به آن ها نیز روشی است که در بررسی مسائل ریاضی مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۱۱- در کدام عبارت، علاوه بر بخش اصلی و ریشه ای فلسفه به بخش فرعی آن نیز پرداخته شده است؟

- (۱) اپیکور می گفت مرگ چیز مهمی برای ما نیست، چون وقتی ما هستیم، مرگ نیامده است و وقتی مرگ فرا رسید، ما دیگر نیستیم.
- (۲) افلاطون می گفت در خویشتن بنگر و اگر دیدی زیبا نیستی؛ همان کن که پیکر تراشان با پیکر می کنند. هر چه زیادی است بتراش.
- (۳) دکارت معتقد بود اگر بسیاری از مردم جهان درباره کمبود بسیاری چیزها شکایت کنند، کسی از کمبود عقل شکایت نخواهد کرد.
- (۴) ماتریالیست هایی مانند هابز معتقدند انسان موجودی تک ساحتی است و بنابراین شناخت وی فقط امور محسوس را دربر می گیرد.

۱۱۲- در کدام عبارت، به هر دو بخش ریشه ای فلسفه پرداخته شده است؟

- (۱) محمدسعید گفت: می دانم قانون علیت در سراسر عالم جاری است، اما نمی دانم می توان از راهی جز عقل، آن را دریافت و به وجودش در جهان مطمئن شد؟
- (۲) سقراط گفت: اگر مرگ پل انتقال از یک عالم به عالم دیگر است و اگر در آن جا با نیکان و بلندمرتبه گان هم نشین می شوم، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.
- (۳) ارسطو می گوید: سعادت امری است که در پایان یک زندگی مطلوب حاصل می شود، اما برای رسیدن به سعادت، باید حد وسط یا همان اعتدال را رعایت کرد.
- (۴) عارفی مدعی را پرسیدند: جوانمردی چیست؟ گفت: ترک کامجویی؛ از او پرسیدند: کامجویی کدام است؟ پاسخ داد: کامجویی همان ترک جوانمردی است.

۱۱۳- کدام پرسش در بخش فرعی فلسفه بررسی می شود؟

- (۱) معیارهای زیبایی در قرن جدید چه تفاوت هایی با دوره قرون وسطی دارد؟
- (۲) علت افزایش میزان خرید خانه و ماشین توسط مردم در نیمه دوم سال چیست؟
- (۳) علت گرایش انسان به انجام دادن فضایل اخلاقی و دوری از ذایل اخلاقی چیست؟
- (۴) چرا کشورهایی که تابع لیبرالیسم هستند، در کنترل فقر نمی توانند موفق عمل کنند؟

۱۱۴- کدام گزینه به رابطه میان بخش اصلی فلسفه، بخش فرعی فلسفه و علوم خاص اشاره کرده است؟

- (۱) مسائل موجود در علوم خاص، نمی توانند از میانی پذیرفته شده در بخش فرعی فلسفه، تخلف کنند.
- (۲) آنچه در علوم خاص به عنوان شالوده قرار می گیرد، اساس و میانی فلسفه های مضاف آن علم می شود.
- (۳) بخش فرعی فلسفه، مسائل خود را از بخش اصلی دریافت می کند و رابطه میان آن ها، دوسویه است.
- (۴) مسائل مشترک میان بخش اصلی و فرعی فلسفه و علوم خاص، همگی اساسی و بنیادین هستند.

۱۱۵- منکرین اصالت فرد، قطعاً کدام مورد را انکار می کنند؟

- (۱) افراد بشر مانند مومی اند در دست یک کودک.
- (۲) تقلید صرف کودکان از والدین خود.
- (۳) نقش فعال الکترون ها و نوترون ها درون اتم.
- (۴) انسان لوحی است سفید و نانوشت.

۱۱۶- از عبارت زیر، کدام مطلب قابل برداشت است؟

«یک روز جوانگ همراه دوستش هویی، بر فراز پل زیبای رودخانه هائو گردش می کردند. جوانگ گفت: بین این ماهی ها چقدر قشنگ از آب به بیرون می جهند، این نشانه شادی آن ها است. هویی گفت: تو که ماهی نیستی، چگونه می توانی از شادی آن ها خبر داشته باشی؟ جوانگ گفت: من از شادی ماهی ها به خاطر شادی خودم باخبرم.»

- (۱) هر یک از ما باورهایی درباره جهان داریم که همواره با باورهای دیگران متفاوت و مختلف است.
- (۲) می توانیم صرفاً از لایه لای حرف های اطرافیان خود، ریشه های فکری و عقیده آنان را کشف کنیم.
- (۳) ما تنها با باورهای دارای دلیل زندگی می کنیم و براساس آن ها تصمیم می گیریم و عمل می نماییم.
- (۴) هر باوری که فلسفه یک فرد را می سازد، نقش تعیین کننده در انتخاب اهداف آن فرد خواهد داشت.

۱۱۷- کدام عبارت درباره فیلسوفان و تفکر فلسفی درست است؟

- (۱) تنها فیلسوف واقعی می تواند باورهایی منظم درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن ارائه دهد.
- (۲) اهل تفکر فلسفی قادرند با آزاداندیشی و کسب شخصیت مستقل، افق های تازه ای به ساحت اندیشه باز کنند.
- (۳) فیلسوفان می کوشند نمونه هایی از مغالطه های فلسفی را جهت تبیین ضرورت آموختن منطق به ما نشان دهند.
- (۴) همه اهل تفکر فلسفی، به نحو جدی و با روش درست و به طرز صحیح، در مسائل بنیادین فلسفی می اندیشند.

۱۱۸- پذیرش بدون دلیل دو گزاره «نخس بودن ازدواج در روز سه شنبه» و «شوم شدن ازدواج به هنگام شکسته شدن آینه در مراسم عقدکنان» به ترتیب، بیانگر بهره مند نشدن از کدام فایده تفکر فلسفی است؟

- (۱) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه ها
- (۲) رهایی از عادت های غیرمنطقی - دوری از مغالطه ها
- (۳) دوری از مغالطه ها - رهایی از عادت های غیرمنطقی
- (۴) رهایی از عادت های غیرمنطقی - رهایی از عادت های غیرمنطقی

۱۱۹- در کدام گزینه، به هدف نهایی فیلسوفان برای کاستن از مغالطه ها اشاره شده است؟

- (۱) ارائه گفتاری صحیح و خالی از مغالطه به دیگران
- (۲) رسیدن به فهم درستی از حقایق انسان و جهان
- (۳) خارج کردن مغالطه از باورها و عقاید عموم افراد
- (۴) تشخیص اندیشه های فلسفی درست از غلط

۱۲۰- کدام بیت با نظر افلاطون درباره تمثیل غار سازگاری کمتری دارد؟

- (۱) تیر اندازد به سوی سایه او / ترکشش خالی شود از جست و جو
- (۲) هم چو صیادی که گیرد سایه ای / سایه کی گردد و را سرمایه ای
- (۳) بط عاقل گویدش ای باز، دور / آب، ما را حصن و امن است و سرور
- (۴) بی خبر کان عکس آن مرغ هواست / بی خبر که اصل آن سایه کجاست؟

روان شناسی

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۱۲۱ تا ۱۳۵ درس روان شناسی به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۱۲۱- در صورت تأیید کدام گزینه زیر، یک اصل یا قانون داریم؟

- (۱) بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی، چه رابطه ای وجود دارد.
- (۲) ممکن است بین شادکامی و امید به زندگی، رابطه وجود داشته باشد.
- (۳) احتمالاً دلزدگی زناشویی باعث طلاق می شود.
- (۴) بین اضطراب و عدم تمرکز در درس خواندن، رابطه وجود دارد.

۱۲۲- به ترتیب هر یک از عبارت های زیر به کدام مفهوم روش علمی اشاره دارد؟

- به جریان یک عمل اشاره دارد.

- تابع قواعد مشخصی بودن که باید به صورت منظم طی شود.

- آخرین مفهوم در تعریف روش علمی است.

- (۱) نظام دار بودن - موقعیت نامعین - در جست و جوی چیزی بودن
- (۲) فرآیند - نظام دار بودن - موقعیت نامعین
- (۳) فرآیند - در جست و جوی چیزی بودن - نظام دار بودن
- (۴) نظام دار بودن - فرآیند - در جست و جوی چیزی بودن

- ۱۲۳- اگر محقق بخواهد اثر مصرف مواد مخدر بر نوجوانان عادی را بررسی کند، پژوهش او با کدام محدودیت روبه‌رو خواهد بود؟
 (۱) نمی‌تواند متغیرهای خود را تعریف عملیاتی کند.
 (۲) نمی‌تواند برای تحقیق خود، فرضیه و مسئله مطرح کند.
 (۳) نمی‌تواند پژوهش خود را به صورت مکرر، تکرار کند.
 (۴) نمی‌تواند اهداف تحقیق خود را مشخص کند.
- ۱۲۴- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام پردازش مربوط می‌شود؟
 - طبقه‌بندی حیوانات براساس داشتن یا نداشتن بال
 - تقسیم‌بندی خوراکی‌ها براساس زمان ماندگاری
 - خرید لباس براساس جنس الیاف به کار رفته در آن
 - قرار دادن ظروف در کابینت براساس سایز آن‌ها
- (۱) ادراکی - مفهومی - مفهومی - ادراکی
 (۲) مفهومی - ادراکی - ادراکی - مفهومی
 (۳) ادراکی - ادراکی - مفهومی - مفهومی
 (۴) مفهومی - مفهومی - ادراکی - ادراکی
- ۱۲۵- مشخص کنید به ترتیب هر یک از عبارت‌های داده‌شده به کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی مربوط است؟
 - در این روش، متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در پژوهش‌های خود به دست آورده‌اند، به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند.
 - باید دقیقاً همان چیزی را اندازه‌گیری کند که برای آن ساخته شده است.
 - اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش‌داوری‌ها به دور بود.
 - محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.
- (۱) مصاحبه - مشاهده - مصاحبه - آزمون
 (۲) آزمون - آزمون - مشاهده - پرسش‌نامه
 (۳) مشاهده - مصاحبه - پرسش‌نامه - مشاهده
 (۴) آزمون - مصاحبه - مشاهده - مصاحبه
- ۱۲۶- اگر روان‌شناسی بخواهد اسکیزوفرنی را بررسی کند، چهارمین هدف او کدام است؟
 (۱) باید ویژگی‌های فرد دارای اسکیزوفرنی را بیان کند.
 (۲) باید آینده افراد مبتلا به اسکیزوفرنی را شناسایی کند.
 (۳) باید علل اسکیزوفرنی را بررسی کند.
 (۴) باید راهکارهایی برای کنترل اسکیزوفرنی ارائه دهد.
- ۱۲۷- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟
 الف) مرحله قبلی ادراک است.
 ب) فرآیند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه را گویند.
 ج) آخرین مرحله شناخت عالی است.
- (۱) احساس - تفکر - حل مسئله
 (۲) توجه - تفکر - تصمیم‌گیری
 (۳) توجه - ادراک - حل مسئله
 (۴) احساس - ادراک - تصمیم‌گیری
- ۱۲۸- به ترتیب مثال برای رشد هیجانی، اجتماعی و اخلاقی کدام است؟
 (۱) برنامه‌ریزی - احترام به بزرگ‌ترها - رعایت حقوق شهروندان دیگر
 (۲) ابراز محبت - احترام به بزرگ‌ترها - انتخاب دوست
 (۳) ابراز محبت - روابط با همسایگان - رعایت حقوق شهروندان دیگر
 (۴) برنامه‌ریزی - روابط با همسایگان - انتخاب دوست
- ۱۲۹- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
 الف) بیت «گر نشیند فرشته‌ای با دیو / وحشت آموزد و خیانت و ریو» به عامل وراثتی مؤثر بر رشد اشاره دارد.
 ب) ترس از غریبه‌ها با توانایی ایستادن با کمک هم‌پوشانی زمانی دارد.
 ج) این موضوع که کیوان والدین خود را مجبور می‌کند تا برایش دوچرخه بخرند، یعنی در رشد اجتماعی ضعف دارد.
- (۱) غ - ص - غ
 (۲) ص - ص - ص
 (۳) غ - غ - ص
 (۴) ص - غ - غ
- ۱۳۰- کدام عبارت زیر مربوط به یک فرد ۱۵ ساله نمی‌شود؟
 (۱) معتقد است که تلویزیون هر چه بزرگ‌تر باشد، با کیفیت‌تر است.
 (۲) به دنبال یادگیری مهارت‌هایی جهت تقویت حافظه خود است.
 (۳) توجه او گزینشی‌تر است.
 (۴) در تصمیم‌گیری روزمره عمدتاً با مشکل مواجه است.
- ۱۳۱- کدام عبارت زیر در مورد رشد درک اخلاقی در کودکی درست نیست؟
 (۱) کودکان در ابتدای رشد، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند.
 (۲) فرآیند رشد درک اخلاقی، فرآیندی ناگهانی و پیچیده است.
 (۳) نیت کار اخلاقی برای کودک ۶ ساله اهمیت زیادی ندارد.
 (۴) منظور از رشد درک اخلاقی، همان عمل اخلاقی است.

۱۳۲- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام جنبه رشد مربوط می‌شود؟

- کسری معتقد است که هر چه جثه حیوان خانگی بزرگ‌تر باشد، آن حیوان باهوش‌تر است.

- مونا نسبت به دانش‌آموزانی که دچار معلولیت هستند، حس شفقت دارد.

- سعید خود را فردی باوفا و صادق می‌داند.

- الهام به تازگی در گروه دوستداران محیط زیست عضو شده است.

(۱) هیجانی - هیجانی - اجتماعی - درک اخلاقی

(۲) شناختی - اجتماعی - درک اخلاقی - درک اخلاقی

(۳) شناختی - هیجانی - درک اخلاقی - اجتماعی

(۴) هیجانی - اجتماعی - اجتماعی - اجتماعی

۱۳۳- کدام عبارت زیر درست است؟

(۱) دارای ثروت متوسطی است (خود آرمانی) - دوست دارد معلم شود (خود آرمانی) - نقاش است (خود واقعی)

(۲) خانواده کم‌جمعیت دارد (خود واقعی) - می‌خواهد مادر شدن را تجربه کند (خود آرمانی) - هوش او متوسط است (خود واقعی)

(۳) ساکن تهران است (خود آرمانی) - روحیه هم‌نوع دوستی دارد (خود واقعی) - اضطراب دارد (خود آرمانی)

(۴) می‌خواهد پزشک شود (خود واقعی) - فرزند اول خانواده است (خود واقعی) - از حیوانات می‌ترسد (خود آرمانی)

۱۳۴- این نکته که کودک در ۱۵ ماهگی می‌تواند بدون کمک راه برود، به کدام مفهوم زیر اشاره دارد؟

(۱) بُعد شناختی (۲) یادگیری (۳) رشد (۴) عوامل محیطی

۱۳۵- کدام گزینه زیر در مورد رشد در دوره نوجوانی صحیح است؟

(۱) اندازه قلب (سه برابر قبل) - ظرفیت شش‌ها (دو برابر قبل) - دوره‌شدن صدا (ویژگی جنسی اولیه) - رشد دستگاه تولید مثل (ویژگی ثانویه)

(۲) افزایش قد و وزن (یک سال پس از رشد ماهیچه‌ها) - حجم کلی خون (کاهش) - بروز جوش صورت (ویژگی جنسی اولیه) - تخمک‌گذاری در دخترها (ویژگی ثانویه)

(۳) تناسب بدن (به تدریج تغییر می‌کند) - اندازه بدن (کاهش می‌یابد) - رشد موی صورت (ویژگی ثانویه) - اسپرم‌سازی در پسران (ویژگی جنسی اولیه)

(۴) احساس توانمندی (افزایش دارد) - ویژگی رشد (ناگهانی بودن) - وزن و قد (افزایش) - رشد موهای زائد بدن (ویژگی ثانویه)

تاریخ آزمون
جمعه
۱۴۰۴/۰۵/۳۱

دفترچه
شماره ۲

پاسخنامه پایه یازدهم رشته انسانی

دوره دوم متوسطه
سال تحصیلی ۱۴۰۵ - ۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۳۵	مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضی و آمار	۲۰	اجباری	۱	۲۰	۳۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۲	۱۰	اختیاری	۲۱	۳۰	
۲	عربی زبان قرآن ۱	۱۵	اجباری	۳۱	۴۵	۲۵ دقیقه
	عربی زبان قرآن ۲	۱۰	اختیاری	۴۶	۵۵	
۳	اقتصاد	۱۵	اجباری	۵۶	۷۰	۱۵ دقیقه
۴	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	اجباری	۷۱	۸۰	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	اختیاری	۸۱	۹۰	
۵	منطق	۱۵	اجباری	۹۱	۱۰۵	۱۵ دقیقه
۶	فلسفه ۱	۱۵	اختیاری	۱۰۶	۱۲۰	۱۵ دقیقه
۷	روان شناسی	۱۵	اختیاری	۱۲۱	۱۳۵	۱۵ دقیقه

$$10x = x \times 10 = \text{قیمت} \times \text{تعداد} = \text{معادله درآمد}$$

$$x^2 + 6x - 5 = \text{معادله هزینه}$$

نقطه سر به سر نقطه‌ای است که (هزینه = درآمد) باشد:

$$x^2 + 6x - 5 = 10x \Rightarrow x^2 + 6x - 5 - 10x = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(1)(-5) = 16 + 20 = 36$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-4) \pm \sqrt{36}}{2(1)} = \frac{4 \pm 6}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{4+6}{2} = \frac{10}{2} = 5 \\ x_2 = \frac{4-6}{2} = \frac{-2}{2} = -1 \end{cases} \text{ غ ق ق}$$

۴ ۷

$$\begin{cases} f(1) = -3 \Rightarrow a + b - 2 = -3 \\ f(2) = 7 \Rightarrow 9a + 3b - 2 = 7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a + b = -1 \\ 9a + 3b = 9 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -3 \end{cases}$$

۱ ۸ ابتدا باید معادله خط مربوط به تابع f را بنویسیم:

$$(\Delta, 4) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{4 - 1}{\Delta - (-1)} = \frac{3}{\Delta + 1}$$

$$y = mx + n \xrightarrow{x=-1, y=1} 1 = \frac{3}{\Delta + 1}(-1) + n \Rightarrow 1 + \frac{3}{\Delta + 1} = n \Rightarrow n = \frac{\Delta + 4}{\Delta + 1}$$

$$f(x) = \frac{1}{\Delta + 1}x + \frac{\Delta + 4}{\Delta + 1} \xrightarrow{\text{تلاقی}} f(x) = g(x)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\Delta + 1}x + \frac{\Delta + 4}{\Delta + 1} = x^2 - 2x + \frac{\Delta}{\Delta + 1} \xrightarrow{\times \Delta + 1} x + \Delta + 4 = \Delta x^2 - 2\Delta x + \Delta$$

$$\Rightarrow \Delta x^2 - 4\Delta x + \Delta - x - \Delta - 4 = 0 \Rightarrow \Delta x^2 - 5\Delta x - 4 = 0$$

$$\Delta = (-5)^2 - 4(\Delta)(-4) = 25 + 16 = 41$$

$$x_1, x_2 = \frac{-(-5) \pm \sqrt{41}}{2(\Delta)} = \frac{5 \pm \sqrt{41}}{2\Delta} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{5 + \sqrt{41}}{2\Delta} = \frac{\Delta}{\Delta} = 1 \\ x_2 = \frac{5 - \sqrt{41}}{2\Delta} = \frac{-4}{\Delta} = -\frac{4}{\Delta} \end{cases}$$

$$x = 2 \Rightarrow y = \frac{1}{\Delta + 1}(2) + \frac{\Delta + 4}{\Delta + 1} = 1 + \frac{\Delta}{\Delta + 1} = \frac{\Delta + 1 + \Delta}{\Delta + 1} = \frac{2\Delta + 1}{\Delta + 1} \Rightarrow A(2, \frac{2\Delta + 1}{\Delta + 1})$$

$$x = \frac{1}{\Delta} \Rightarrow y = \frac{1}{\Delta + 1}(\frac{1}{\Delta}) + \frac{\Delta + 4}{\Delta + 1} = \frac{1}{\Delta(\Delta + 1)} + \frac{\Delta + 4}{\Delta + 1} = \frac{1 + \Delta(\Delta + 4)}{\Delta(\Delta + 1)} = \frac{\Delta^2 + 4\Delta + 1}{\Delta(\Delta + 1)} \Rightarrow B(\frac{1}{\Delta}, \frac{\Delta^2 + 4\Delta + 1}{\Delta(\Delta + 1)})$$

$$\frac{\Delta}{2} + \frac{1}{\Delta} = \frac{10 + 1}{4} = \frac{11}{4} = 4/25 \quad \text{مجموع عرض نقاط تلاقی برابر است با:}$$

۲ ۹ سؤال می‌گوید این تابع از نقاط (0, 4) و (3, 0) و (-1, 2) می‌گذرد:

$$\xrightarrow{(0, 4)} 4 = a(0)^2 + b(0) + c \Rightarrow c = 4$$

$$\xrightarrow{(3, 0)} 0 = a(3)^2 + b(3) + c \Rightarrow 9a + 3b + c = 0$$

$$\xrightarrow{c=4} 9a + 3b = -4$$

$$\xrightarrow{(-1, 2)} 2 = a(-1)^2 + b(-1) + c \Rightarrow a - b + c = 2$$

$$\xrightarrow{c=4} a - b = -2$$

ریاضیات

۱ ۱ برای آن که سه نقطه داده شده در یک راستا واقع باشند، باید شیب گذرنده از هر دو نقطه دلخواه با هم برابر باشند:

$$A(1, 1), B(2, a), C(2, 0) \Rightarrow m_{AB} = m_{AC} = m_{BC}$$

$$\begin{cases} m_{AB} = \frac{a-1}{2-1} = \frac{a-1}{2} \\ m_{AC} = \frac{0-1}{2-1} = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{a-1}{2} = -1 \Rightarrow a-1 = -2 \Rightarrow a = -2+1 \Rightarrow a = -1$$

۲ ۳ اگر دو خط یکدیگر را قطع نکنند، پس با هم موازیند و شیب آن‌ها با هم برابر است:

$$g(x) = -2x + 1 \Rightarrow \text{شیب} = -2$$

پس شیب تابع f(x) هم -2 است.

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = -2(x - (-2)) \Rightarrow y - 4 = -2(x + 2)$$

$$\Rightarrow y = -2x - 4 + 4 \Rightarrow y = -2x \Rightarrow f(x) = -2x$$

بررسی گزینه‌ها:

$$1) f(1) = -2(1) - 2 = -4 \quad \times$$

$$2) f(2) = -2(2) - 2 = -6 \quad \times$$

$$3) f(-1) = -2(-1) - 2 = 2 - 2 = 0 \quad \checkmark$$

$$4) f(-2) = -2(-2) - 2 = 4 - 2 = 2 \quad \times$$

۳ ۳ تابع را به فرم $f(x) = mx + n$ در نظر می‌گیریم:

$$\begin{cases} f(5) = 13 \Rightarrow 5m + n = 13 \\ f(-9) = -29 \Rightarrow -9m + n = -29 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(5) = 13 \Rightarrow 5m + n = 13 \\ f(-9) = -29 \Rightarrow -9m + n = -29 \end{cases}$$

با حل دستگاه داریم $m = 3$ و $n = -2$. پس: $f(x) = 3x - 2$. حال مقدار خواسته شده را حساب می‌کنیم.

$$f(3) = 3(3) - 2 = 7, f(4) = 3(4) - 2 = 10$$

$$f(6) = 3(6) - 2 = 16$$

$$2f(3) + 3f(4) + 5f(6) = 2(7) + 3(10) + 5(16) = 124$$

۴ ۲ شیب خط گذرنده از نقاط $A(\frac{1}{2}, 1)$ و $B(2, 4)$ برابر ۴ است پس:

$$m = \frac{4-1}{2-\frac{1}{2}} = 4 \Rightarrow \frac{-2}{a+1} = 4 \Rightarrow 4a + 4 = -2$$

$$\Rightarrow 4a = -2 - 4 \Rightarrow 4a = -6 \Rightarrow a = \frac{-6}{4} = -\frac{3}{2} = -1.5$$

۱ ۵

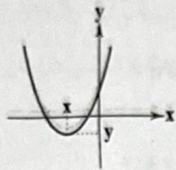
$$x + af(x) = 4 \Rightarrow af(x) = -x + 4 \Rightarrow f(x) = -\frac{1}{a}x + \frac{4}{a}$$

$$\xrightarrow{\text{تلاقی با محور } x} \frac{1}{y=f(x)=0} \rightarrow -\frac{1}{a}x + \frac{4}{a} = 0 \Rightarrow -\frac{1}{a}x = -\frac{4}{a} \Rightarrow x = 4$$

$$\xrightarrow{\text{تلاقی با محور } y} f(0) = -\frac{1}{a}(0) + \frac{4}{a} = \frac{4}{a}$$

$$\frac{4 \times \frac{4}{a}}{2} = \frac{16}{a} = 8 \Rightarrow \frac{16}{a} = 8 \Rightarrow a = 2$$

طبق شکل، رأس سهمی دارای طول و عرض منفی است.
پس فقط گزینه (۳) می تواند معادله این سهمی باشد.

۱۳ چون ضریب x^2 مثبت است پس سهمی رو به بالاست و دارای
مینیمم است، پس کوچکترین عضو برد تابع، همان عرض رأس سهمی است.

$$y = 2x^2 - 8x + 5 \Rightarrow a = 2, b = -8, c = 5$$

$$\begin{cases} x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-8)}{2(2)} = \frac{8}{4} = 2 \\ y_S = 2(2)^2 - 8(2) + 5 = 8 - 16 + 5 = -3 \end{cases}$$

۱۴ با توجه به نمودار تابع، عرض از مبدأ تابع برابر ۸- است،
پس $c = -8$. از طرفی تابع از نقاط $(-1, 0)$ و $(4, 0)$ عبور می کند، پس:

$$\begin{cases} 0 = a - b - 8 \Rightarrow a - b = 8 \\ 0 = 16a + 4b - 8 \Rightarrow 4a + b = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -6 \end{cases}$$

پس ضابطه سهمی به صورت $y = 2x^2 - 6x - 8$ بوده و مختصات رأس
سهمی عبارت است از:

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

$$y_S = 2\left(\frac{3}{2}\right)^2 - 6\left(\frac{3}{2}\right) - 8 = \frac{9}{2} - 9 - 8 = -\frac{25}{2}$$

و مجموع طول و عرض رأس سهمی برابر است با:

$$x_S + y_S = \frac{3}{2} - \frac{25}{2} = -\frac{22}{2} = -11$$

۱۵ ۱- و ۵ ریشه های معادله $ax^2 + bx + c = 0$ هستند پس:

$$y = a(x - (-1))(x - 5) = a(x+1)(x-5)$$

چون نقطه $(0, 5)$ روی این سهمی است پس:

$$5 = a(0+1)(0-5) \Rightarrow 5 = -5a \Rightarrow a = \frac{5}{-5} = -1$$

معادله سهمی به صورت زیر است:

$$y = -(x+1)(x-5) = -(x^2 - 5x + x - 5) = -x^2 + 4x + 5$$

پس:

$$a = -1, b = 4, c = 5$$

و داریم:

$$a + b + c = -1 + 4 + 5 = 8$$

۱۶ ابتدا نقطه تلاقی دو تابع را می یابیم:

$$f(x) = g(x) \Rightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 2x^2 + 4x + 15$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 3x + 1 - 2x^2 - 4x - 15 = 0$$

$$\Rightarrow -7x - 14 = 0 \Rightarrow -7x = 14 \Rightarrow x = -\frac{14}{7} = -2$$

$$\xrightarrow{x=-2} f(-2) = 2(-2)^2 - 3(-2) + 1 = 8 + 6 + 1 = 15$$

$$\begin{cases} 9a + 3b = -4 \\ a - b = -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 9a + 3b = -4 \\ 3a - 3b = -6 \end{cases} \Rightarrow \frac{12a = -10}{12} \Rightarrow a = \frac{-10}{12} = -\frac{5}{6}$$

$$a - b = -2 \xrightarrow{a = -\frac{5}{6}} -\frac{5}{6} - b = -2 \Rightarrow -\frac{5}{6} + 2 = b \Rightarrow b = \frac{7}{6}$$

$$\text{طول رأس سهمی} = \frac{-b}{2a} = \frac{-\frac{7}{6}}{2(-\frac{5}{6})} = \frac{\frac{7}{6}}{-\frac{10}{6}} = \frac{7}{6} \times \frac{6}{-10} = -\frac{7}{10}$$

۱۰ تابع خطی f از نقاط $(-2, 0)$ و $(0, 3)$ می گذرد، بنابراین:

$$\text{شیب خط} : m = \frac{3-0}{0-(-2)} = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \text{معادله خط} : y - 0 = \frac{3}{2}(x + 2) \Rightarrow y = \frac{3}{2}x + 3$$

$$-1 \leq y \leq 4 \Rightarrow -1 \leq \frac{3}{2}x + 3 \leq 4 \xrightarrow{-3} -4 \leq \frac{3}{2}x \leq 1$$

$$\xrightarrow{\times \frac{2}{3}} -\frac{8}{3} \leq x \leq \frac{2}{3}$$

$$D_f = \{x | -\frac{8}{3} \leq x \leq \frac{2}{3}\}$$

$$y = -2x^2 - 4x + a \Rightarrow a = -2, b = -4, c = a$$

طبق فرض مسئله خط $y = 3$ از رأس سهمی می گذرد پس عرض رأس سهمی
برابر ۳ است:

$$\text{طول رأس سهمی} = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-4)}{2(-2)} = \frac{4}{-4} = -1$$

یعنی سهمی از نقطه ای به مختصات $(-1, 3)$ که همان رأس خودش است
عبور می کند پس مختصات این نقطه در مسئله سهمی صدق می کند:

$$y = -2x^2 - 4x + a \xrightarrow{(-1, 3)} 3 = -2(-1)^2 - 4(-1) + a$$

$$\Rightarrow 3 = -2 + 4 + a \Rightarrow 3 - 2 = a \Rightarrow a = 1$$

پس معادله سهمی به صورت $y = -2x^2 - 4x + 1$ و سهمی محور y ها در
نقطه ای با عرض ۱ قطع می کند (زیرا $c = 1$ است).

۱۲ نقطه رأس گزینه ها را می یابیم:

$$S \begin{cases} x = -\frac{b}{2a} \\ y = \text{جایگذاری } x \text{ در تابع} \end{cases}$$

$$1) S \begin{cases} x = \frac{-2}{2(1)} = -1 \\ y = (-1)^2 + 2(-1) + 5 = 4 \end{cases}$$

$$2) S \begin{cases} x = \frac{-4}{2(2)} = -1 \\ y = 2(-1)^2 + 4(-1) + 5 = 3 \end{cases}$$

$$3) S \begin{cases} x = \frac{-6}{2(1)} = -3 \\ y = (-3)^2 + 6(-3) + 8 = -1 \end{cases}$$

$$4) S \begin{cases} x = \frac{-8}{2(2)} = -2 \\ y = 2(-2)^2 + 8(-2) + 8 = 0 \end{cases}$$

۲۰ ۴ f تابعی خطی است پس ضریب X^2 باید صفر باشد:

$$n+2=0 \Rightarrow n=-2 \Rightarrow g(x)=-2x-9$$

نقطه $A(m, k)$ نقطه تلاقی این دو خط است:

$$f(x)=g(x) \Rightarrow 5x-2=-2x-9 \Rightarrow 5x+2x=-9+2$$

$$\Rightarrow 7x=-7 \Rightarrow x=-1 \Rightarrow y=5(-1)-2=-7$$

یعنی نقطه $(-1, -7)$ نقطه تلاقی (مشترک) این دو تابع است پس $m=-1$

و $k=-7$ است و در نهایت محور تقارن سهمی $y=2x^2+(m+k)x-1$

برابر است با:

$$x=\frac{-b}{2a}=\frac{-(m+k)}{2(2)}=\frac{-(-1-7)}{4}=\frac{-(-8)}{4}=2$$

۲۱ ۱

$$(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow (p \wedge r) \equiv (F \wedge T) \Rightarrow (T \wedge r) \equiv F \Rightarrow r$$

در گزاره شرطی اگر مقدم نادرست باشد، آن گزاره به انتفای مقدم درست است.

۲۲ ۲ فرض کنیم تعداد گزاره‌ها در ابتدا n باشد. در این صورت جدول

ارزش آن‌ها دارای 2^n سطر خواهد بود و در نتیجه:

$$2^n - 1 = 2^{n-1} \Rightarrow 2^n - 2^{n-1} = 1 \Rightarrow 2^n - (2^n + 2) = 1$$

$$\frac{2^n = a}{\text{فرض}} \rightarrow a - \frac{a}{2} = 1 \Rightarrow \frac{a}{2} = 1 \Rightarrow a = 2$$

$$2^n = a \xrightarrow{a=2} 2^n = 2 \Rightarrow n = 1$$

۲۳ ۴ گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ همواره با عکس نقیض گزاره خود

یعنی $\sim p \Rightarrow \sim q$ هم‌ارز است.

پس:

$$p \Rightarrow (\sim q \vee r) \equiv (\sim q \vee r) \Rightarrow \sim p$$

$$\text{دمورگان} \quad (q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p$$

$$\text{الف} \quad (p \Rightarrow q) \wedge r \equiv \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F$$

$$\text{ب} \quad (q \Rightarrow p) \wedge q \equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F$$

$$\text{ج} \quad (q \Rightarrow p) \wedge r \equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge T \equiv T \wedge T \equiv T$$

فقط ارزش یک گزاره (گزاره «ج») درست است.

۲۵ ۴ گزاره شرطی فقط وقتی نادرست است که مقدم درست و تالی

نادرست باشد.

$$\underbrace{(\sim p \vee q)}_{\text{مقدم (درست)}} \Rightarrow \underbrace{q}_{\text{تالی (نادرست)}}$$

پس q الزاماً نادرست است.

از آن‌جا که $p \vee q \sim p$ باید درست باشد و q نادرست است، پس $\sim p$ نیز الزاماً

درست است. (p نادرست است).

پس این دو تابع یک‌دیگر را در نقطه $A(-2, 15)$ قطع می‌کنند. حال معادله

خط گذرنده از این نقطه و با شیب $-\frac{3}{4}$ را می‌نویسیم:

$$y=mx+n \xrightarrow[m=-\frac{3}{4}]{x=-2, y=15} 15=-2(-\frac{3}{4})+n$$

$$\Rightarrow 15-3=n \Rightarrow n=12 \xrightarrow[n=12]{m=-\frac{3}{4}} y=-\frac{3}{4}x+12$$

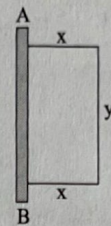
حال برای یافتن محل تلاقی با محور X ها کافی است به جای y عدد صفر را

قرار دهیم:

$$0=-\frac{3}{4}x+12 \Rightarrow \frac{3}{4}x=12 \xrightarrow{\times 4} 3x=24 \Rightarrow x=\frac{24}{3}=8$$

۱۷ ۳ طول کابل ۶۰۰ متر است پس مطابق شکل، داریم:

$$2x+y=600 \Rightarrow y=600-2x (*)$$

تابع مساحت زمین را که می‌خواهیم بیشینه شود تشکیل می‌دهیم:

$$S=xy \xrightarrow{(*)} x(600-2x)$$

$$\Rightarrow S=-2x^2+600x$$

حال طول رأس سهمی را به دست می‌آوریم که مطابق شکل، عرض زمین است:

$$x_S=\frac{-b}{2a}=\frac{-600}{2(-2)}=150$$

بنابراین طول زمین در این حالت، برابر است با:

$$y=600-2x=600-300=300$$

۱۸ ۴ تابع سود را به دست می‌آوریم:

$$P(x)=R(x)-C(x)=(-\frac{1}{4}x^2+30x)-(10x+20)$$

$$=-\frac{1}{4}x^2+30x-10x-20=-\frac{1}{4}x^2+20x-20$$

$$x_{\max}=\frac{-b}{2a}=\frac{-20}{2(-\frac{1}{4})}=40$$

$$y_{\max}=-\frac{1}{4}(40)^2+20(40)-20=380$$

۱۹ ۱

$$y=-x^2 \xrightarrow[\text{واحد به چپ}]{x+2} y=-(x+2)^2$$

$$\xrightarrow[\text{واحد به بالا}]{+3} y=-(x+2)^2+3$$

$$y=-(x^2+4x+4)+3=-x^2-4x-4+3=-x^2-4x-1$$

سهمی حاصل محور Y ها را در نقطه‌ای به مختصات $(-1, 0)$ قطع می‌کند. زیرا:

$$y=-x^2-4x-1 \xrightarrow{x=0} y=-(0)^2-4(0)-1=-1$$

زبان عربی (اختصاصی)

■ گزینۀ صحیح را در ترجمه یا گفت‌وگو یا مفهوم یا الگای مشخص کن (۴۰-۳۱):

۳۱ ۳ صدیقی المحزونة: دوست ناراحتی؛ هرگاه اسمی هم‌زمان مضاف‌الیه و صفت داشته باشد، ابتدا صفت، سپس مضاف‌الیه ترجمه می‌شود.

[رد گزینۀ‌های (۱) و (۴)]

أخذت: گرفت؛ فعل ماضی است. [رد گزینۀ‌های (۲) و (۴)]

تلك: آن [رد گزینۀ (۲)]

كانت: بود؛ «كانت» فعل ماضی است. [رد گزینۀ (۴)]

الوصفة: نسخه [رد گزینۀ (۲)]

الصيدلي: داروخانه‌دار [رد گزینۀ‌های (۱) و (۴)]

نُسيت: فراموش کرد، از یاد برد؛ فعل ماضی است. [رد گزینۀ (۴)]

محراراً: دماسنجی [رد گزینۀ‌های (۱) و (۴)]

۳۲ ۴ ترجمه کلمات مهم: سیروا: بگردید، حرکت کنید / بدأ: آغاز کرد

بررسی سایر گزینۀ‌ها:

(۱) «روی» (← در) / «أنظروا: نگاه کنید» / چه کسی (← چگونه)

(۲) «قُل» امر است: بگو / تا (← و) / «أنظروا: نگاه کنید» / آغاز شد (← آغاز کرد؛ ابتدا: آغاز شد)

(۳) چه وقت (← چگونه) / آغاز شد (← آغاز کرد)

۳۳ ۲ الحرباء: آفتاب‌پرست / عینيها: چشمانش

ترجمه عبارت: «آفتاب‌پرست می‌تواند چشمانش را در جهت‌های گوناگونی بچرخاند.»

۳۴ ۱ ترجمه کلمات مهم:

كان ... يَجِئُونَ: ... می‌آمدند؛ ترکیب «كان + فعل مضارع» به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. [رد گزینۀ‌های (۳) و (۴)]

هؤلاء السَّيَّاح: این گردشگران؛ «السَّيَّاح» جمع است. [رد گزینۀ‌های (۳) و (۴)]
شبابهم: دوره جوانی‌شان (جوانی خود)؛ ضمیر «هم» باید ترجمه شود. [رد گزینۀ‌های (۳) و (۴)]

بلادنا: کشور ما [رد گزینۀ‌های (۲) و (۴)]

الخلافة: جذاب [رد گزینۀ‌های (۲) و (۴)]

معالمها التاريخية والثقافية: آثار تاریخی و فرهنگی آن [رد سایر گزینۀ‌ها]

۳۵ ۳ ترجمه صحیح عبارت: «من برای خودم صاحب (اختیار) هیچ

سود و زبانی نیستم مگر آن‌چه را که خدا خواست.»

مفهوم: «هر سود و زبانی که در دنیا به انسان می‌رسد، همگی به خواست و اراده خداوند است و انسان هیچ مالکیتی بر آن ندارد.» [این مفهوم به گزینۀ (۳) نیز نزدیک است.]

۳۶ ۴ بررسی سایر گزینۀ‌ها:

(۱) في الشاطئ: در ساحل / ترکیب معادل «ساحل دریا» را در عبارت عربی نداریم.

(۲) «دارای جاذبه» معادلی ندارد.

(۳) «من» ترجمه نشده است؛ از طولانی‌ترین

۲۶ ۲

قطرهای مستطیل برابرند و ۶ عددی اول نیست.

طبق قانون $\sim(p \wedge \sim q) \equiv p \vee q$ داریم:

«قطرهای مستطیل نابرابرند یا ۶ عددی اول است.»

۲۷ ۲

برای هر عدد طبیعی $x \in \mathbb{N}$ (نادرستی گزینۀ (۳)) مجموع

معکوس دو عدد متوالی یعنی $\frac{1}{x} + \frac{1}{x+1}$ (نادرستی گزینۀ (۱)) همواره

بزرگ‌تر یا مساوی ۲ (≥ 2) است (نادرستی گزینۀ (۴)). پس گزینۀ (۲) صحیح است:

$$x | x \in \mathbb{N}, \frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} \geq 2$$

۲۸ ۴ استدلال «الف» به صورت زیر است:

$$1) p \Rightarrow q$$

$$2) q$$

$$\therefore p$$

که روش استدلال نادرست است. (مغالطه)

اما استدلال «ب» درست است. (قیاس استثنایی) زیرا به صورت زیر است:

$$1) p \Rightarrow q$$

$$2) p$$

$$\therefore q$$

۲۹ ۱ بررسی می‌کنیم (T به معنای درست و F به معنای نادرست

است):

$$\text{الف) } p \Rightarrow (p \vee \sim p) \equiv p \Rightarrow T \equiv T$$

وقتی در گزاره شرطی تالی درست باشد، ارزش گزاره همواره درست است.

$$\text{ب) } (p \vee \sim p) \Rightarrow p \equiv T \Rightarrow p \equiv p$$

ارزش این گزاره به ارزش p بستگی دارد.

$$\text{ج) } (p \wedge \sim p) \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow p \equiv T$$

وقتی در گزاره شرطی، مقدم نادرست باشد، ارزش گزاره همواره (به انتفای مقدم) درست است.

۳۰ ۴

تعداد لیوان‌های وارونه $S =$

$$S = 1$$

وضعیت فعلی (یک لیوان وارونه است):

$$S = 0$$

وضعیت مطلوب (هیچ لیوانی وارونه نباشد):

حرکت مجاز (در هر بار دقیقاً دو لیوان تغییر وضعیت دهند):

$$\left\{ \begin{array}{l} S-2 \Rightarrow \text{دو لیوان درست شود} \\ S+2 \Rightarrow \text{دو لیوان وارونه شود} \\ S+0 \Rightarrow \text{یک لیوان درست و یک لیوان وارونه شود} \end{array} \right.$$

بنابراین S همیشه به اندازه عددی زوج (یا ۲- یا ۲+ یا ۰) تغییر می‌کند و هرگز از ۱ به صفر کاهش نمی‌یابد.

۴۳ ۱ اسم‌های مبنی در عبارت سؤال: کَم (اسم پرسشی) - «کَم» در «بیتکم» (ضمیر) - الَّذِي (اسم موصول) - «ه» در «فیه» (ضمیر) - هذا (اسم اشاره): ۵ تا

۴۴ ۳ «الأعشاب» مبتدا و موصوف و «الطَّيِّبَةُ» صفت آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ضُور: مبتدا و مضاف است.

(۲) إِضَاعَةُ: مبتدا و مضاف است.

(۴) کثیر: مبتداست و بدون صفت یا مضاف إليه آمده است.

۴۵ ۳ در این گزینه هیچ اسمی مبنی اعم از ضمایر، اسم‌های اشاره،

کلمات پرسشی و ... وجود ندارد.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب، «الَّذِي» (اسم موصول)، ضمیر «ها» در سقوطها،

«هذا» (اسم اشاره)، و ضمیر «ها» در «عینها» اسم‌های مبنی هستند.

■ گزینه صحیح را در ترجمه با مفهوم یا واژگان مشخص کن (۴۹ - ۴۶):

۴۶ ۴ ترجمه کلمات مهم: آمَنَّا: ایمان آوردیم / اغفر لنا: ما را ببخشی /

ارحمنا: بر ما رحم کن / اَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ: تو بهترین رحم‌کنندگان

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «اغفر» و «ارحم» فعل امر هستند نه ماضی

(۲) «آمَنَّا» ماضی است.

(۳) «تا ما را ببخشی و ...» نادرست است.

۴۷ ۴ ترجمه کلمات مهم: اِنْ لَا يَقْتَصِدِ الْمَوَاطِنُونَ: اگر هموطنان

صرفه‌جویی نکنند / فِي اسْتِهْلَاكِ: در مصرف / الْكِهْرِيَاءُ وَالْمَاءُ: برق و آب /

فَسَوْفَ تُؤَاخَذُ: مواجه خواهیم شد

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «در صورت عدم صرفه‌جویی شهروندان» معادل عبارت عربی نیست، آب و

برق (← برق و آب)

(۲) «قصد» معادلی ندارد، «تُؤَاخَذُ» صيغة متکلم مع الغير (نحو) است، فراوانی

(← بسیاری)

(۳) شهروندان (← هم‌وطنان)، «سَوْفَ تُؤَاخَذُ: مواجه خواهیم شد»

۴۸ ۴ بیت سؤال گفته که «در جواب پدی، خوبی کن»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) «سزای یک بدی، یک بدی همانند آن است»

(۲) «با شیوه‌ای که نیکوتر است با آن‌ها مجادله کن»

(۳) بی‌تردید اخلاق نیکو، از [نشانه‌های] ایمان است.

(۴) به کسی که به تو بدی کرده، نیکی کن.

۴۹ ۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) فروشنده، کشاورز، پرستار، ارزشمند (ناهماهنگ)

(۲) زبان، گونه، دندان، قیمت (ناهماهنگ)

(۳) خزان، نمونه‌ها (ناهماهنگ)، گرگ‌ها، روباه‌ها

(۴) سیاه، زرد، آبی، سبز (هماهنگ)

۳۷ ۲ «وَقَعَ: اتفاق افتاد» ≠ «خَدَّتْ: اتفاق افتاد» ← مترادف

هستند، نه متضاد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) آشتی ≠ جنگ

(۳) بست ≠ باز کرد

(۴) شادمان ≠ ناراحت

۳۸ ۴ ترجمه عبارت سؤال: «این داروها را برای چه کسی می‌خری؟»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) آن‌ها را برای همکارانم در کاروان می‌خرم.

(۲) برای خودم (می‌خرم).

(۳) آن‌ها را با این پول‌هایی که پدرم داد، می‌خرم.

(۴) آن‌ها را برای کسی می‌خرم که مرا بیشتر از دیگران دوست دارد و او مادرم است.

۳۹ ۴ مفهوم عبارت سؤال این است که با سکوت سلامتی انسان

تضمین می‌شود و در صورتی که زبان به چرخش درآید، انسان گرفتار می‌شود.

اما عبارت گزینه (۴) اهمیت عمل را نسبت به سخن نشان می‌دهد.

ترجمه گزینه (۲):

پشیمانی بر سکوت بهتر از پشیمانی بر سخن گفتن است.

۱ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) اردک پرنده‌ای است که در جاهای «متروکه» رایج است زندگی می‌کند، در روز

می‌خوابد و در شب بیرون می‌آید (این توضیح مناسب واژه «البومة: جغد» است).

(۲) گیاهان دارویی: گیاهانی برای درمان مفید هستند که از آن‌ها به عنوان دارو

بهره می‌بریم.

(۳) دَم: عضوی پشت بدن حیوان است که غالباً آن را برای راندن حشرات تکان

می‌دهد.

(۴) تاریکی: همان نبود نور است.

■ گزینه صحیح را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۴۵ - ۴۱):

۴۱ ۲ «لَا تُصَدِّقْ: باور نمی‌شود» فعل مجهول و «أَقْوَالُ» نائب فاعل

و مرفوع است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول و منصوب به «باء»

(۳) مضاف‌إلیه و مجرور

(۴) خبر و مرفوع به «واو»

۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «نا» در «جذبتنا»: مضاف‌إلیه / «الجميلة»: صفت

ترجمه: کودکان با خوشحالی در باغ زیبای ما بازی می‌کنند.

(۲) «البحرِیَّة»: مضاف‌إلیه است و صفت نداریم.

ترجمه: روزی بشر از آن معجزه دریایی استفاده می‌کند.

(۳) ضمیر «ه» در «بصره»: مضاف‌إلیه است و صفت وجود ندارد.

ترجمه: به انسان نگاه کن و بگو: چه کسی در او چشمش را شکافت؟

(۴) «الغابة»: مضاف‌إلیه است و صفت وجود ندارد.

ترجمه: او به‌مانند جاسوسی از جاسوس‌های جنگل است.

اقتصاد

۵۶ ۴ در صورتی یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام

اقتصادی نزدیک شود که:

الف) راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

ب) از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد.

ج) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

د) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

مزیت داشتن یک محصول، یعنی تولید آن محصول نسبت به تولید کالاهای دیگر و یا تولید آن در کشورهای دیگر، مقرون به صرفه‌تر است.

۵۷ ۴ الف) وقتی می‌گوییم «در هلند زمین‌های حاصلخیز و آب کافی برای

محصولات کشاورزی وجود دارد» بیانگر یکسان نبودن منابع و عوامل تولید است.

ب) اگر مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود؛ اولاً از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدررفت آن‌ها محسوب می‌شود. ثانیاً با تولید محصولات کم‌تر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد.

۵۸ ۳ هر چند زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر

تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تک‌محصولی است؛ اما در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است؛ زیرا اقتصاد تک‌محصولی در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری مقابل تکان‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد.

۵۹ ۴ الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود

تصویب کرد که براساس آن، واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد. این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود.

ب) وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (مثل نفت و انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو) و صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی کشور شود.

۶۰ ۴ کشور اندونزی در تولید کالای B مزیت مطلق دارد. (هزینه

تولید آن نسبت به تایوان کم‌تر است.)

۶۱ ۳ با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کم‌تری هم مورد

نیاز است و سرمایه کم‌تری مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ در چنین شرایطی اقتصاد دارای منابع بیکاری است که این منابع می‌توانست برای تولید کالا و خدمات از آن استفاده شود اما از آن‌ها برای تولید هیچ چیز استفاده نمی‌شود.

۶۲ ۲

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$\Rightarrow 3,800,000 - 890,000 = 2,910,000 \text{ نفر}$$

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

$$\Rightarrow 2,910,000 - 560,000 = 2,350,000 \text{ نفر}$$

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

$$\Rightarrow 2,350,000 - 1,850,000 = 500,000 \text{ نفر}$$

$$\%21 = \frac{500,000}{2,350,000} \times 100 = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \text{نرخ بیکاری}$$

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب یا آن به سؤالات پاسخ بده (۵۲ - ۵۵):

زبان - هر زبانی - از چهار مهارت اصلی تشکیل شده است. مهارت نخست از زمان تولد انسان شروع می‌شود زمانی که به صداهای اطرافش گوش فرا می‌دهد و بعد از گذر زمان و یاد گرفتن (مهارت) نخست، (مهارت) دومی را می‌آموزد و او می‌تواند حرف بزند. و بعد از این که وارد مدرسه شود، (مهارت) سومی را یاد می‌گیرد به گونه‌ای که می‌تواند متن‌های مختلف را بخواند و به نظر می‌رسد که آن (خواندن) مهم‌ترین مهارت زبانی است. اما آخرین مهارتی که به آن دست می‌یابیم، نوشتن است و آن دشوارترین مهارت زبانی است؛ زیرا آن به تلاش فراوان نیاز دارد.

۵۰ ۳ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) مهارت‌های زبانی براساس آموختنشان به ترتیب عبارتند از: شنیدن، حرف زدن، خواندن و نوشتن.

(۲) نوشتن از دیگر مهارت‌های زبانی دشوارتر است.

(۳) اگر کسی بی‌سواد باشد، نمی‌تواند که هیچ‌کدام از مهارت‌های زبانی را یاد بگیرد.

(۴) انسان بعد از به دنیا آمدنش سریعاً شروع به یادگیری مهارت نخست می‌کند.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۵۱ و ۵۲):

۵۱ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فعل مضارع ← فعل ماضی / مجهول ← معلوم / فاعله محذوف ← این فعل، معلوم است.

(۲) للمخاطبة ← للغة / من باب «تفعیل» ← من باب «تفعّل» / فاعله «اللغة» ← فاعل هیچ‌گاه قبل از فعل نمی‌آید.

(۳) مجرد ثلاثی ← مزيد ثلاثی من باب «تفعل»

۵۲ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) جمع سالم للمؤنث ← جمع التکسیر / مبني ← معرب / مضاف‌إليه و مجرور ← مجرور بحرف الجرّ

(۳) جمع سالم ← جمع التکسیر / مفعول به ← مجرور بحرف الجرّ

(۴) مبني ← معرب

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۵۳ - ۵۴):

۵۳ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) اسم مکان نداریم.

(۲) «مفاحِر»: مایه‌های افتخار» اسم مکان نیست.

(۳) «مِنْطَقَة»: وزن اسم مکان را ندارد.

(۴) «مَنْبِت»: محل رویش» اسم مکان و مبتدأست.

۵۴ ۲ در گزینه (۲) «فَتَّاح» اسم مبالغه است و «الْمُفَلِّقَة» اسم مفعول.

در گزینه‌های (۱) و (۳) اسم مبالغه نداریم. در گزینه (۴) اسم مفعول نداریم.

۵۵ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أَحَبُّ»: دوست دارم» فعل مضارع از باب «إفعال» و «الْأَخْرَيْنِ»: دیگران» بر وزن «أَفْعَل» اسم تفضیل است.

(۲) «الْأَبْيَضُ»: سفید» بر رنگ دلالت دارد.

(۳) «الْأَخْرَيْنِ»: آیندگان» بر وزن «أَفْعَل» نیست و اسم تفضیل محسوب نمی‌شود.

(۴) «أَحَبُّ»: دوست دارم» (مانند گزینه (۱))

۶۸ ۲ واحد $400 = \frac{1}{5} \times 2000$ حساب پس انداز کوتاه مدت

$1200 \times \frac{40}{100} =$ ارزش مجموع حساب های جاری و پس انداز بلندمدت

واحد $480 =$

سپرده های جاری و بلندمدت = ارزش حساب های پس انداز بلندمدت

سپرده های دیداری (جاری) -

واحد $480 - 400 = 80 \Rightarrow$

ابتدا شبه پول را محاسبه می کنیم:

حساب های پس انداز بلندمدت + حساب های پس انداز کوتاه مدت = شبه پول

واحد $400 + 80 = 480 \Rightarrow$

حال به سراغ محاسبه حجم پول می رویم:

سپرده دیداری + چک پول ها + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

واحد $2000 + 1200 + 400 = 3600 \Rightarrow$

در انتها میزان نقدینگی را محاسبه می کنیم:

شبه پول + حجم پول = حجم نقدینگی

واحد $3600 + 480 = 4080 \Rightarrow$

۶۹ ۱ الف) به ترتیب شروع به محاسبه می کنیم.

$100 \times \frac{\text{قیمت ابتدای سال} - \text{قیمت انتهای سال}}{\text{قیمت ابتدای سال}} = \text{نرخ تورم در سال } 1389$

$\Rightarrow \frac{820 - 650}{650} \times 100 = 26\%$

$1230 - 960 = 270$ نرخ تورم در سال $1391 = 28\%$

$15\% = \text{نرخ تورم در سال } 1390$

نرخ تورم در سال 1391 بیشتر است.

ب) حال به سراغ محاسبه قیمت ابتدای سال در سال 1390 می رویم:

$\frac{15}{100} = \frac{960 - x}{x} \Rightarrow 15x = 96,000 - 100x$

$\Rightarrow 115x = 96,000$

$\Rightarrow x = \frac{96,000}{115} = 835$

۷۰ ۴ الف) یکی از علل مهم تورم، نقدینگی ناهماهنگ با تولید است.

اگر افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می تواند سبب تورم شود.

ب) یکی از روش هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می گیرند، سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت) است. در این روش، بانک مرکزی می تواند با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد یا با خرید اوراق مشارکت، نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.

علوم و فنون ادبی

۷۱ ۴ سبک خراسانی: محیط جغرافیایی

سبک دوره مشروطه: زمان و دوره اثر

سبک فلسفی: قلمرو دانشی

سبک حماسی: موضوع و نوع

۷۲ ۲ «کهنه و مهجور بودن بخشی از واژگان در مقایسه با زبان

امروز» از «ویژگی های زبانی» سبک خراسانی است، نه «ویژگی های فکری».

۶۳ ۴ الف) بیکاری ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت ها است، «بیکاری ساختاری» نام دارد.

ب) بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می دهد را «بیکاری دوره ای» می نامند.

ج) «بیکاری اصطلاحی» کوتاه مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

د) «بیکاری اصطلاحی» شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.

۶۴ ۳ یکی از وظایف دولت ها در هر کشوری، اجرای سیاست های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است. دولت ها موظف اند از طریق حمایت از شرکت های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

مردم نیز برای حفاظت از پیشرفت های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آن ها می توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک های مردمی و نیز تأسیس صندوق های قرض الحسنه و فعالیت های جهادی، از یک دیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

۶۵ ۳ بیکاری مشکلات زیادی برای بیکاران و خانواده های آن ها به وجود می آورد. علاوه بر از دست دادن درآمد خانوار، بسیاری از بیکاران، بیمه خدمات درمانی خود را نیز از دست می دهند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) بیکاری تأثیری منفی بر بودجه دولت دارد، میزان بالای درصد بیکاری موجب می شود که هزینه های دولت افزایش یابد و درآمد مالیاتی دولت کاهش می یابد.

۲) بی ثباتی قیمت ها بر بی ثباتی بازار کار، اثر منفی قابل توجهی دارد، لذا دولت ها موظف اند از طریق حمایت از شرکت های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند.

۴) فقر از پیامدهای غم انگیز بیکاری و رکود در جامعه است.

۶۶ ۳ معمولاً تورم زمانی حس می شود که بخواهیم کالایی را بخریم و ببینیم با همان پول همان مقدار کالا را نمی توانیم بخریم. (ردگزینۀ ۴) اما هر افزایش قیمتی به معنای تورم نیست، گاهی فروشنده ای گران فروشی می کند که معنای آن با تورم متفاوت است. (ردگزینۀ ۱) در نهایت کاهش نرخ تورم به معنای کاهش سرعت افزایش قیمت ها است، به عبارت دیگر قیمت ها نسبت به سال گذشته کم تر افزایش یافته اند. (ردگزینۀ ۲)

۶۷ ۱ الف) در هر منطقه، کالایی خاص پرتعداد بود، در ایران، غلات؛ در هندوستان، صدف؛ در تبت، چای و در روسیه، پوست سمور خواهان زیادی داشت.

ب) اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، پشتوانه پول به شمار می رود.

ج) مردم برای در امان ماندن از خطرهای احتمالی و هم چنین رهایی یافتن از حمل مسکوکات، پول های خود را به تجار یا صرافان معتبر می سپردند.

۸۴ ۱ یاسنقر میرزا پسر شاهرخ، هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند و با تصاویری زیبا آراستند و آثاری ماندگار از هنر اسلامی عرضه کردند.

۸۵ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تن به مو

(۲) آتش عشق

(۴) دهن به تنگ شکر

۸۶ ۳ تشبیه من به سنبل (استعاره از گیسو):

مشبه: من / مشبه‌به: سنبل / وجه‌شبه: خورشید پرستیدن / ادات تشبیه: چون

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشبیه کارها به زر / ادات تشبیه: چو (مصرع اول) / وجه‌شبه ذکر نشده است.

(۲) لعل میگون: تشبیه لعل (استعاره از لب) به می / ادات تشبیه: گون / وجه‌شبه ذکر نشده است.

(۴) تیغ جفا: تشبیه جفا به تیغ (اضافه تشبیهی) / ادات تشبیه و وجه‌شبه ذکر نشده است.

۸۷ ۴ تعداد و نوع هجاها در گزینه (۴):

UU- / UU- / UU- (مفتعلن مفاعله / / مفتعلن مفاعله)

تعداد و نوع هجاها در سایر گزینه‌ها:

UU- / UU- / UU- (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)

۸۸ ۳ تعداد و نوع هجاها در ابیات سؤال: U- - - U- - - U-

ابیات کامل‌شده:

عارفان درویش صاحب درد را / پادشا خوانند گر نانش نیست

کامران آن دل که محبوبیش هست / نیکبخت آن سر که سامانش نیست

۸۹ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال‌بخشی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تداوم عشق‌ورزی عاشق در صورت بی‌توجهی معشوق

(۲) ضرورت توجه معشوق به عاشقان

(۴) تجلی حق در همه پدیده‌ها

۹۰ ۳ مفهوم گزینه (۳): اغراق در گریستن

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ارزشمندی مناعت طبع و عزت نفس

منطق

۹۱ ۳ انسان بدون نیاز به استدلال، قطعاً تصدیقات بدیهی مانند

«همزمان یک انسان نمی‌تواند در دو مکان مختلف باشد» را می‌شناسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استدلال در جواب به کلیه پرسش‌های چرایی می‌آید و نتایج آن گاهاً قطعی (در قیاس) و گاهاً احتمالی (در اقسام استقرا) است.

(۲) همه قضایایی (مقدمات) که در استدلال استفاده می‌کنیم، در خود استدلال و یا از طریق استدلال اثبات نمی‌شوند. ممکن است این مقدمات قبلاً اثبات شده باشند و یا آن قدر بدیهی و واضح‌اند که هیچ‌وقت نیاز به اثبات نداشته باشند.

(۴) استدلال بخشی از دانش است که از طریق آن نمی‌توان کلیه مفاهیم را به دست آورد؛ زیرا مفاهیم، همان تصورات است که از طریق تعریف به دست می‌آید البته نه همه مفاهیم.

۷۳ ۳ ملک الشعراء بهار نثرهای رایج در سال‌های ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰

ه. ق را زیرمجموعه نثر «دوره بازگشت ادبی» در نظر گرفته است.

۷۴ ۴ «قابوس‌نامه» و «سیاست‌نامه» از نمونه‌های نثر دوره‌های

غزنوی و سلجوقی‌اند. «ایجاز و اختصار در لفظ و معنا» از ویژگی‌های «نثر سامانی» است.

۷۵ ۱ در گزینه (۱)، دو واژه آخر دو جمله (کن و نبینی) سجع

ندارند و «رحمت» و «زحمت» واژه‌های قبل از آخر هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) کشت و هشت: سجع متوازی

(۳) چاه و گاه: سجع متوازی

(۴) نسجند و برنجند: سجع متوازی

۷۶ ۴ ارزش موسیقایی سجع «متوازی» از سایر انواع سجع بیشتر است.

خار و مار: سجع متوازی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خراشیدن و پاشیدن: سجع مطوّف

(۲) ستوران و کوران: سجع مطوّف

(۳) دل مرده و تیرده: سجع مطوّف

۷۷ ۳ تقطیع بیت سؤال:

م	را	یا	را	چ	نچ	بی	یا	ر	مگ	دار
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	X-
ز	من	مگ	ذر	م	را	مگ	ذا	ر	مگ	دار
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	X-

۷۸ ۱ تا ث در دب (فاعلاتن) وار فکرش (فاعلاتن) نقش خُـد بند

(فاعلاتن) گاشتی (فاعله)

۷۹ ۳ مفهوم گزینه (۳): تقابل عشق و زهد / نکوهش ریا

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ترجیح معشوق بر بهشت / عاشق واقعی به هیچ چیز و هیچ‌کس جز معشوق توجهی ندارد.

۸۰ ۲ مفهوم گزینه (۲): عاشق، تنها به معشوق توجه دارد. / ترجیح

معشوق بر همه دل‌بستگی‌ها

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: رمیدگی عاشق از معشوق / (واسوخت)

۸۱ ۳ عبارت سؤال، معرّف «مرصادالعباد» نجم‌الدین رازی معروف به

«نجم دایه» است.

۸۲ ۱ در این دوره شاعران برای به آرامش رسیدن و تسکین خود

به ادبیاتی روی آوردند که بر عواطف انسانی، ترویج روحیه تسامح و تساهل، خدمت به خلق، آزادی و اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا تکیه داشت.

۸۳ ۲ سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدّت

۳۰۰ سال، سبک غالب متون ادب فارسی بود.

۹۸ ۱ قبول این که مستطیل، متوازی الاضلاعی است که همه زوایای آن قائمه‌اند، یک امر قطعی و یقینی است و هیچ احتمال دیگری هم وجود ندارد؛ بنابراین نمی‌تواند مصداق استنتاج بهترین تبیین باشد.

اما سایر گزینه‌ها می‌توانند از طریق رد شدن تعدادی از احتمالات و باقی ماندن یک احتمال، به اثبات رسیده باشند، چون همواره در این قبیل موضوعات، احتمالات دیگری هم وجود دارند، بنابراین یک استنتاج بهترین تبیین هستند.

۹۹ ۲ نتیجه استدلال قیاسی، قطعی است و نتیجه آن یک قضیه شخصی و یا محصوره (موجبه جزئی، سالبه جزئی، سالبه کلیه و موجبه کلیه) است.

۱۰۰ ۴ در منطق، فقط قضیه است که قابلیت صدق و کذب دارد. جملات انشایی قابلیت صدق و کذب ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) جملات امری و پرسشی هستند، در نتیجه قابلیت صدق و کذب ندارند و انشایی محسوب می‌شوند.

۳) جمله، منادا است، در نتیجه قابلیت صدق و کذب ندارد و انشایی محسوب می‌شود.

۱۰۱ ۱ بررسی عبارت‌ها:

الف) رابطه قضیه، کیفیت قضیه را مشخص می‌کند. تعیین صدق و کذب قضایا به مطابقت و یا عدم مطابقت آن‌ها با واقعیت برمی‌گردد.

ب) محمول قضایای حملی، همیشه توضیح، شرح و وصفی درباره موضوع است، نه برعکس.

ج) در قضایای حملی، چیزی را بدون قید و شرط (قطعی) به صورت ایجابی و یا سلبی به موضوع نسبت می‌دهند.

۱۰۲ ۴ گزینه (۴)، قضیه شخصی است اما سایر گزینه‌ها قضیه محصوره هستند.

۱۰۳ ۲ سور قضیه، دامنه مصادیق موضوع را نشان می‌دهد؛ یعنی این که آیا موضوع شامل تمام مصادیق خود می‌شود یا بخشی از مصادیق. اما جزئی و کلی بودن موضوع قضیه که قضایای شخصی را از محصوره متمایز می‌کند، به خود مفهوم موضوع برمی‌گردد، چرا که اگر مفهومی قابلیت صدق بر مصادیق متعدد را داشته باشد، کلی است و در غیر این صورت، جزئی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قضیه‌ای که سور کلی یا جزئی دارد، شخصی نیست. جملات انشایی قضیه نیستند که سورپذیر باشند. همچنین تعداد مصادیق‌های یک مفهوم، بیانگر کلی یا جزئی بودن آن نیست، بلکه قابلیت داشتن مصادیق متعدد یا عدم چنین قابلیت، ملاک است.

۳) دلالت تضمینی یا التزامی به جزئی از مصادیق مفهوم یا خارج از مصادیق مفهوم اشاره می‌کند و ربطی به دامنه مصادیق ندارد. در ضمن قضیه‌ای که سور دارد، چه کلی باشد و چه جزئی، محصوره (مصوره) است.

۴) «سور قضیه» تعداد دقیق مصادیق موضوع را مشخص نمی‌کند.

۱۰۴ ۳ شکل صحیح قضیه عبارت است از: براساس مصوبه مجلس، برگشتن درس‌های عمومی به کنکور (موضوع)، دور از انتظار (محمول) نیست.

تذکر: قضایایی که فعل آنها استادی نیست، باید آن‌ها را به فعل استادی تبدیل کرد. در منطق، افعال «است، بود، شد، گشت و گردید» به عنوان رابطه در نظر گرفته می‌شوند، بنابراین قضایایی که با سایر افعال به کار می‌روند، نخست باید آن‌ها را به یکی از این افعال تبدیل کنیم، سپس محمول و موضوع قضیه را مشخص کنیم.

۹۲ ۴ در سایر گزینه‌ها با اشاره به وجوه اختلاف، استدلال تمثیلی نقد شده، اما در گزینه (۴) با آوردن استدلال تمثیلی مخالف، استدلال تمثیلی شخص نقد شده است.

۹۳ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شب به پرده سیاه تشبیه شده است.

۳) هوا به نگاه وحشتناک غازها تشبیه شده است.

۴) او به اختری پرفروغ تشبیه شده است.

۹۴ ۳ استقرای تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین همواره بر مبنای تخمین زدن هستند.

۹۵ ۳ استقرای (سیر ذهن از جزئی به کلی / استنتاج کلی از جزئی

است) که در علوم تجربی به کار می‌رود، باید استقرای تعمیمی قوی‌ای باشد. استقرای تعمیمی قوی دارای شرایط زیر است:

۱- نمونه‌ها باید تصادفی باشند.

۲- نمونه‌ها متفاوت باشند و شامل همه طیف‌های مختلفی که در جامعه آماری ما وجود دارند، بشود.

۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری، نسبت مناسبی داشته باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استنتاجی که بین نمونه‌های آن شباهت وجود داشته باشد، استدلال تمثیلی است و نتیجه آن احتمالی است.

۲) کلمه «درست» مبهم است. نمونه‌ها باید دارای نسبت مناسبی باشند، نه زیاد.

۴) استنتاجی که نتیجه آن از طریق رد احتمالات به دست آید، استنتاج بهترین تبیین است و نتیجه آن احتمالی است.

۹۶ ۳ این استدلال قیاسی است، چون نتیجه آن قطعی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استقرای تعمیمی است و نتیجه آن احتمالی است.

۲) استقرای تمثیلی است، چون با توجه به این که سوالات هر دو آزمون دشوار بودند، حدس زده که طراحان آن یکی هستند و نتیجه آن احتمالی است.

۴) استقرای تعمیمی است و نتیجه آن احتمالی است، چون برخی از دروس را دیده و در ابتدای جلسه بوده و هنوز دفترچه دوم را تحویل نگرفته که چنین حکمی صادر کرده است.

۹۷ ۳ اگر سایر شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت شده باشد،

گزینه (۳) می‌تواند مثالی برای مغالطه تعمیم شتابزده نباشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تناسب نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری و بررسی طیف‌های مختلف اتومبیل رعایت نشده است.

۲) تناسب نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری و بررسی طیف‌های مختلف میوه رعایت نشده است.

۴) تناسب نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری و بررسی طیف‌های مختلف دانشجویان رشته‌های مختلف رعایت نشده است.

۳) یکی از ویژگی‌های انسان، پرسشگری است. حتی کودکان هم در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند و کنجکاوی خود را با گفتن کلمه «چرا» نشان می‌دهند. پس کنجکاوی بودن در مورد مسئله‌های روزمره زندگی و حتی طرح پرسش‌های غیرفلسفی در فطرت اول ممکن است.

۱۰۸) ۲) از نظر سوفیست‌ها، هر کس هر چه بفهمد؛ واقعیت دارد. به عبارت ساده‌تر، واقعیت ثابتی در جهان وجود ندارد و درک انسان، تعیین می‌کند که چه چیزی واقعیت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سوفیست‌ها، بیشتر از مغالطه استفاده می‌کردند؛ نه این‌که همواره از مغالطه استفاده کنند و آن را تنها راه استدلال بدانند.

۲) سوفیست‌ها به نسبت علم و دانش اعتقاد داشتند و رسیدن به یک دانش ثابت و پایدار را انکار می‌کردند.

۴) از نظر سوفیست‌ها، هیچ چیزی در جهان واقعیت ندارد و ارزش و اعتباری برای حقیقت و واقعیت قائل نبودند.

توجه: صورت سؤال را به زبان ساده، بازنویسی کنید ← کدام عبارت، از عقاید سوفیست‌هاست؟

۱۰۹) ۳) لفظ فلسفه ریشه یونانی دارد. این لفظ عربی‌شده کلمه «فیلوسوفیا» به معنی «دوستداری دانایی» است. بنابراین، واژه فلسفه در آن زمان‌ها اختصاص به دانش خاص نداشت و همه دانش‌ها را شامل می‌شد. کسی که این واژه را بر سر زبان‌ها انداخت و عمومی کرد، سقراط بود. رفته‌رفته کلمه فیلسوف به مفهوم دانشمند ارتقا پیدا کرد و کلمه فلسفه نیز مترادف با دانش شد. با گذشت زمان و پیشرفت دانش‌های مختلف، بر هر یک از شاخه‌های دانش، نام ویژه‌ای گذاشته شد و به تدریج کلمه فلسفه فقط برای همین دانش خاص به کار رفت.

فلسفه به معنای دانش خاص

فلسفه به معنای مطلق دانش

فلسفه به معنای دوستداری دانایی

۱۱۰) ۳) ممکن است مسئله یا پرسش مربوط به دانش ریاضی باشد؛ زیرا استفاده از جواس و ابزار به حل مسائل ریاضی هم کمک نمی‌کند. به همین دلیل می‌گوییم مسائل فلسفی، از جهت روش، مانند مسائل ریاضی هستند که فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله‌های آن دست یافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر علمی درباره موضوع خاصی بحث می‌کند. دانش ریاضیات درباره مقدار و کمیت است. شیمی درباره ساختمان مواد و ترکیب میان آن‌ها است. سایر علوم نیز هر کدام به موضوعی خاص از میان موضوعات جهان و زندگی انسان می‌پردازند و بحث می‌کنند. از سوی دیگر، برای کسب دانش در علوم می‌مانند: فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، اقتصاد و جامعه‌شناسی از روش‌های تجربی استفاده می‌کنیم. نتیجه، آن‌که نه تنها دانش زیست‌شناسی با فلسفه از هر دو جهت موضوع و روش متمایز و جدا می‌شود بلکه تمایز فلسفه با برخی علوم دیگر هم از این دو جهت است.

۲) یکی از ویژگی‌های انسان پرسشگری است. کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند و کنجکاوی خود را با گفتن کلمه «چرا» به پدر و مادر خود نشان می‌دهند.

۱۰۵) ۴) اگر دو مفهوم نسبت عموم و خصوص مطلق داشته باشند، دو حالت قابل فرض است:

۱- اگر «الف» مفهوم خاص و «ب» مفهوم عام باشد، چهار قضیه زیر صادق است: هر الف ب است. (موجبه کلیه) - براساس تداخل «بعضی الف ب است» نیز صادق است. (موجبه جزئیه) - بعضی ب الف است. (موجبه جزئیه) - بعضی ب الف نیست. (سالبه جزئیه) (رد گزینه‌های ۱) و ۲))

۲- اگر «الف» مفهوم عام و «ب» مفهوم خاص باشد، چهار قضیه زیر صادق است: هر ب الف است. (موجبه کلیه) - براساس تداخل «بعضی ب الف است» نیز صادق است. (موجبه جزئیه) - بعضی الف ب است. (موجبه جزئیه) - بعضی الف ب نیست. (سالبه جزئیه)

اگر دو مفهوم «الف» و «ب» نسبت تساوی داشته باشند، چهار قضیه صادق به دست می‌آید:

«هر ب الف است» (موجبه کلیه) و براساس تداخل «بعضی ب الف است» (موجبه جزئیه) - «هر الف ب است» (موجبه کلیه) و براساس تداخل «بعضی الف ب است» نیز صادق است. (موجبه جزئیه) (رد گزینه ۳))

فلسفه

۱۰۶) ۳) قدرت تفکر را خداوند در اختیار انسان قرار داده است، پس انتسابی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پرسشگری، یکی از ویژگی‌های انسان است، نه مهم‌ترین ویژگی انسان.

۲) کودکان در سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند، نه از زمان تولد.

۴) این عبارت برعکس ذکر شده است، متفکر بودن، علت پرسشگری انسان از محیط پیرامون است.

۱۰۷) ۴) ملاصدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی، مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها را «فطرت اول» و ورود به آن پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را «فطرت ثانی»، یعنی فطرت دوم می‌نامد. وی مانند در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند و از انسان‌ها می‌خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است، برسند. پس طبق دیدگاه ملاصدرا می‌توان چنین برداشت کرد که هر کس در فطرت اول باقی بماند، پرسش‌های اساسی را جدی نمی‌گیرد و به دنبال پاسخ آن‌ها بر نمی‌آید. به عبارتی با پرسش‌های فلسفی مواجه نمی‌شود و مباحث و موضوعات فلسفی به سراغش نمی‌آیند. به همین دلیل درکی از موضوعات فلسفی ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فطرت اول مترادف تفکر غیرفلسفی است و انسانی که در مرحله فطرت اول یا تفکر غیرفلسفی قرار دارد، می‌تواند امور روزانه خود را سامان دهد.

۲) کسانی که در فطرت اول یا فطرت ثانی هستند، می‌توانند تفکر کنند. اصلاً تفکر کردن قدرتی است که خداوند در وجود ما قرار داده و بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست. ضمن این‌که فطرت ثانی ورود به پرسش‌های اساسی و بنیادین است، نه پرسش‌های مهم.

۱۱۳ ۳ مسئله گرایش فطری انسان به فضایل و گریزان بودن او از رذایل، در «فلسفه اخلاق» بررسی می‌شود که یکی از شاخه‌های فلسفه‌های مضاف (بخش فرعی فلسفه) است.

توجه: به دنبال کلی‌ترین و اساسی‌ترین پرسش باشید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پرسش مذکور در «علم هنر» یا «علم تاریخ» بررسی می‌شود.

(۲) پرسش مذکور در «علم اقتصاد» بررسی می‌شود.

(۴) پرسش مذکور در «علم سیاست» بررسی می‌شود.

توجه: تست مذکور، مشابه کنکور سراسری داخل ۱۳۹۷ است.

۱۱۴ ۱ آن‌چه در بخش فرعی فلسفه به عنوان مبانی پذیرفته می‌شود، اساس و شالوده علوم خاص می‌شود؛ پس علوم خاص، مجبور هستند که هر آن‌چه در بخش فرعی فلسفه پذیرفته شده است را به عنوان شالوده خود، قرار دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) این عبارت، برعکس ذکر شده است. آن‌چه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.

(۳) بخش اول عبارت درست و بخش دوم آن، نادرست است؛ بخش فرعی فلسفه، مباحث خود را از بخش اصلی فلسفه دریافت می‌کند و از آن تغذیه می‌کند، اما برعکس آن درست نیست، یعنی بخش اصلی فلسفه، از بخش فرعی فلسفه، تغذیه نمی‌کند؛ پس رابطه میان آن، یک‌سویه است.

(۴) فقط مسائل موجود در بخش اصلی و فرعی فلسفه، اساسی و بنیادین هستند.

۱۱۵ ۳ منکرین اصالت فرد نمی‌توانند قبول کنند که افراد انسانی مانند الکترون‌ها و نوترون‌های درون یک اتم هستند که نقش فعالی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشبیه افراد انسانی به یک مومی در دست یک کودک، بیانگر دیدگاه اصالت جامعه است، به این معنا که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند.

(۲) تقلید صرف کودکان از والدین خود، بیانگر دیدگاه اصالت جامعه است، به این معنا که افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های افراد، تابع شرایط اجتماعی آنان است.

(۴) تشبیه افراد انسانی به یک لوح سفید و ناتواسته بیانگر دیدگاه اصالت جامعه است، زیرا نویسنده هر آن‌چه را می‌خواهد، می‌تواند در لوح سفید بنویسد و لوح هیچ اختیاری از خود ندارد و تابع اندیشه‌ها و افکار و تصمیم‌گیری‌های نویسنده است.

۱۱۶ ۴ این باورها که فلسفه ما را می‌سازند، نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر: این باورها هستند که به ما می‌گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان باشیم. بنابراین می‌توان گفت: فلسفه هر کس معنادهنده به زندگی اوست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف. (۲) اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم، می‌توانیم از لابه‌لای حرف‌هایی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند، برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند.

(۳) ما با باورهایی که درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم، زندگی می‌کنیم و براساس آن‌ها تصمیم می‌گیریم و عمل می‌نماییم. شاید دلایل برخی از این باورها را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم و صرفاً طبق عادت آن‌ها را قبول کرده باشیم.

(۴) در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد و یا از ابزارهای مانند میکروسکوپ و تلسکوپ کمک گرفت. (پرسش‌های فلسفی نیز چنین هستند) در این موارد فقط باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شد. مسائل فلسفی، از جهت روش، مانند مسائل ریاضی هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آن‌ها کمک نمی‌کند و فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله‌ها دست یافت.

۱۱۱ ۴ عبارت «انسان موجودی تک‌ساحتی است» مربوط به

انسان‌شناسی فلسفی است و دیدگاه ماتریالیست‌ها در انسان‌شناسی فلسفی را بیان می‌کند. بنابراین، این سخن به بخش فرعی فلسفه که همان فلسفه‌های مضاف است، برمی‌گردد. اما عبارت «شناخت انسان فقط امور محسوس را دربر می‌گیرد» به معرفت‌شناسی که از اقسام بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است، مربوط می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جمله اپیکور بیشتر به انسان‌شناسی فلسفی که از شاخه‌های فلسفه است، مربوط می‌شود.

(۲) سخن افلاطون به موضوع خودشناسی و ضرورت تأمل در خویشتن اشاره می‌کند که به بخش فرعی فلسفه یا فلسفه‌های مضاف مربوط می‌شود.

(۳) عبارت دکارت نه به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه و نه به بخش فرعی آن مربوط است.

۱۱۲ ۱ بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه درصدد بحث و بررسی اصل و

حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن است. فیلسوفان تلاش می‌کنند قوانین و احکامی را که مربوط به خود هستی و وجود است به دست آورند؛ مثلاً بدانند که آیا در هستی قانون علیت جاری است یا نه. پس این دانش هستی‌شناسی است که به بررسی این موضوع که «قانون علیت در سراسر عالم جاری است» می‌پردازد. اما از آن‌جا که معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است، فیلسوفان می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را هم بررسی کنند و بدانند که بشر چگونه و با چه ابزاری می‌تواند به شناخت هستی بپردازد؛ مثلاً می‌خواهند بدانند که آیا انسان می‌تواند قانون علیت را دریابد و به وجود چنین قانونی در جهان مطمئن باشد. پس این سخن که «آیا می‌توان از راهی جز عقل، قانون علیت را دریافت و به وجودش در جهان مطمئن شد؟»، در دانش معرفت‌شناسی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) موضوع بقای روح در این عبارت مطرح است که قرار است با نیکان همنشین شود و بنابراین بحث بقا و فنای روح متعلق به انسان‌شناسی فلسفی است که از شاخه‌های فلسفه است.

(۳) بحث مربوط به سعادت، یک بحث اخلاقی است و لزوم رعایت حد اعتدال جهت دستیابی به سعادت، در فلسفه اخلاق که از شاخه‌های فلسفه است، بررسی می‌شود.

(۴) این عبارت، یک مغالطه است که از آن به مغالطه تعریف دوری نام می‌برند و مغالطات در منطق بررسی می‌شوند.

روان‌شناسی

۱۲۱) ۴ در صورت تأیید فرضیه، تبدیل به اصل یا قانون می‌شود.

فرضیه یک بیان علمی (پاسخ اولیه و تا حد ممکن سنجیده به مسائل علمی) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مسئله است، زیرا جمله‌ای پرسشی است.

۲ و ۳) کلماتی مانند «ممکن» و «احتمال» در فرضیه به کار نمی‌روند.

۱۲۲) ۲ فرآیند به جریان یک عمل اشاره دارد.

نظام‌دار بودن یعنی تابع قواعد مشخصی بودن که باید به صورت منظم طی شود.

موقعیت نامعین، آخرین مفهوم در تعریف روش علمی است.

۱۲۳) ۳ چنین تحقیقاتی از نظر اخلاقی، قابلیت تکرارپذیری ندارند و

از این نظر با محدودیت مواجه هستند.

۱۲۴) ۱ عبارت اول: مشخصات ظاهری ملاک است ← پردازش ادراکی

عبارت دوم: ماندگاری یعنی کیفیت ← پردازش مفهومی

عبارت سوم: جنس الیاف به کار رفته ← پردازش مفهومی

عبارت چهارم: سایز یعنی اندازه ← پردازش ادراکی

۱۲۵) ۲ عبارت اول و دوم ← مربوط به آزمون است:

هر آن چیزی که باید از بخش «آزمون» بدانید:

- شاید بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با استفاده از آزمون‌های روان‌شناختی مواجه شده باشند.

- ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی‌اند.

- ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است و فرآیند پیچیده‌ای را طی می‌کند.

- باید دقیقاً همان چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند.

- آزمون‌ها باید در دفعات متعدد اجرا نمرد یکنسان یا تقریباً یکنسانی بدهند.

- استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید در کنار سایر روش‌ها باشد و به دست افراد متخصص انجام شود.

- متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در پژوهش‌های خود از افراد به دست آورده‌اند، به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند.

عبارت سوم ← مربوط به مشاهده می‌باشد:

هر آن چه باید از مشاهده بدانیم:

- یکی از روش‌های اصلی جمع‌آوری اطلاعات و توصیف موضوع‌های مختلف است و بسیاری از محققان با مشاهده، رفتار حیوانات و آدمیان را مطالعه می‌کنند.

- برخی از محققان در محیط آزمایشگاهی به مشاهده رفتارهای مورد نظر می‌پردازند.

- در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش‌داوری‌ها به دور بود.

عبارت چهارم ← مربوط به پرسش‌نامه است.

هر آن چه باید راجع به پرسش‌نامه بدانیم:

- اطلاعاتی را که با کمک مشاهده مستقیم نمی‌توان به دست آورد، می‌توان از پرسش‌نامه‌ها کسب کرد.

- محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.

- پرسش‌نامه‌ها باید دقیق و معتبر باشد، پرسش‌نامه به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری می‌شود.

۱۱۷) ۲ برخی انسان‌ها، فارغ از اشتغالات روزانه، لحظاتی به تفکر دربارهٔ باورهای خود می‌پردازند و نسبت به پذیرش آن باورها می‌اندیشند. آنان می‌خواهند به ریشهٔ باورهای خود برسند و چرایی قبول آن‌ها را مرور کنند. اینان، در حقیقت، اهل تفکر فلسفی هستند و می‌کوشند بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار دهند. اندیشیدن فیلسوفانه، تأمل کردن دربارهٔ باورهای مربوط به زندگی است؛ آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها؛ پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست. در این صورت، خودمان بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر یک از ما باورهایی دربارهٔ جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکنسان است و گاهی هم متفاوت و مختلف.

۳) فیلسوفان می‌کوشند نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را جهت عبرت گرفتن دیگران، نشان دهند؛ چرا که برخی افراد گاهی بدون این‌که دقت کنند، در زندگی خود، باوری را که مبنای آن یک مغالطه است، پذیرفته و براساس آن تصمیم می‌گیرند و عمل می‌کنند.

۴) این ویژگی فیلسوف واقعی است (نه همهٔ اهل تفکر فلسفی) که اولاً دربارهٔ مسائل بنیادین فلسفی به نحو جدی فکر می‌کنند؛ ثانیاً با روش درست، وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

۱۱۸) ۴ در بسیاری از مواقع، افراد یک جامعه افکار و عقایدی را

می‌پذیرند که پشتوانهٔ عقلی و منطقی محکمی ندارند، بلکه بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل بعد، به صورت یک عادت درآمده است و اکثر افراد جامعه، بدون دلیل آن‌ها را پذیرفته‌اند مانند این‌که برخی اقوام ازدواج را در روز سه‌شنبه نحس می‌دانند، یا برخی مردم نیز عدد ۱۳ را نحس می‌دانند، یا دسته‌ای از افراد جامعه، شکسته شدن آینه در مراسم عقدکنان را نشانه‌ای از شوم شدن ازدواج می‌دانند و مواردی از این قبیل. پس هر دو گزارهٔ مذکور در سؤال، به یکی از فواید تفکر فلسفی به نام رهایی از عادت‌های غیرمنطقی اشاره می‌کند.

۱۱۹) ۲ فیلسوفان تلاش می‌کنند تا با کاستن از مغالطه‌ها، فهم

درستی از حقایق در عالم هستی و مسائل بنیادین ارائه دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این عبارت درست است، اما هدف اصلی فیلسوفان نیست، بلکه ابزاری برای انتقال حقایق به مردم است.

۳) این عبارت یکی از فواید آموختن علم منطق است و ارتباطی با فلسفه ندارد.

۴) این عبارت درست است، اما هدف اصلی فیلسوفان نیست، بلکه به هدف کمک گرفتن فلسفه از منطق اشاره دارد.

توجه: سؤالاتی که به «هدف اصلی یا نهایی» یا «دلیل اصلی» اشاره دارد، عموماً دارای چند جواب درست هستند که باید از بین آن‌ها، مناسب‌ترین پاسخ را پیدا کنید؛ این تیپ سؤالات در کنکور سراسری و خصوصاً در درس فلسفه یازدهم و دوازدهم، به فراوانی مشاهده می‌شوند.

۱۲۰) ۳ در بیت «بط عاقل گویدش ای باز، دور / آب، ما را حصن و امن است و سرور» مولوی، آب را همان حقیقت و مایهٔ حفاظت و شادمانی بط (مرغابی) محسوب می‌کند که بط در آن قرار دارد. در این جا، آب حقیقت است و سایه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) این ابیات، یادآور حال کسانی است که در غار افلاطون، سایهٔ اشیای حقیقی را به جای اشیای حقیقی در نظر می‌گرفتند.

۱۲۶ ۴ ارائه راهکار برای کاهش و کنترل اسکیزوفرنی، بیانگر

چهارمین هدف روان‌شناسی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف (۲) پیش‌بینی

(۳) تبیین

۱۲۷ ۲ توجه مرحله قبلی ادراک است.

تفکر، فرآیند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه است.

آخرین مرحله شناخت عالی، تصمیم‌گیری است.

۱۲۸ ۳ ابراز محبت و خشم ← هیجانی

روابط با همسایگان ← اجتماعی

رعایت حقوق شهروندان ← اخلاقی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شناختی - اخلاقی - اجتماعی

(۲) هیجانی - اخلاقی - اجتماعی

(۴) شناختی - اجتماعی - اجتماعی

۱۲۹ ۱ بررسی عبارت‌ها را نادرست:

الف) بیت ذکرشده، اشاره به عامل محیطی مؤثر بر رشد دارد.

ج) اشاره به رشد هیجانی دارد.

۱۳۰ ۱ فرد ۱۵ ساله یعنی نوجوان که فراخافظه، توجه گرینشی‌تر و

مشکل در تصمیم‌گیری روزمره مربوط به رشد شناختی اوست.

اما گزینه (۱) اشاره به پردازش ادراکی دارد، یعنی پردازش براساس اندازه و

شکل ظاهری که مربوط به کودکی است، نه نوجوانی.

۱۳۱ ۲ فرایند رشد درک اخلاقی، فرایندی تدریجی و پیچیده است.

۱۳۲ ۳ عبارت اول ← پردازش ادراکی ← شناختی

عبارت دوم ← حسن شفقت‌ورزی (دلسوزی) ← هیجانی

عبارت سوم ← تعریف ویژگی‌های اخلاقی ← درک اخلاقی

عبارت چهارم ← عضویت در گروه ← اجتماعی

۱۳۳ ۲ آن‌چه که هست ← خود واقعی

آن‌چه که می‌خواهد باشد ← خود آرمانی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خود واقعی - خود آرمانی - خود واقعی

(۳) خود واقعی - خود واقعی - خود واقعی

(۴) خود آرمانی - خود واقعی - خود واقعی

۱۳۴ ۳ ریش با پختگی تعیین می‌کند که افراد از دوره جنینی تا

مرگ، برخی خصوصیات را در جنبه‌های مختلف رشد نشان می‌دهند.

۱۳۵ ۴ در نوجوانی احساس توانمندی زیاد می‌شود. تغییرات رشد

در این دوره، ناگهانی است. قد و وزن افزایش می‌یابد و رشد موهای زائد

جزء ویژگی‌های ثانویه (جنسی) رشد محسوب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اندازه قلب ← دو برابر قبل / ظرفیت شش‌ها ← سه برابر قبل / دوره

شدن صدا ← ویژگی ثانویه / رشد دستگاه تولید مثل ← ویژگی جنسی اولیه

(۲) افزایش قد و وزن یک سال قبل از رشد ماهیچه‌ها است. / حجم کلی خون

← افزایش / بروز جوش صورت ← ویژگی ثانویه / تخمگ‌گذاری در دخترها

← ویژگی جنسی اولیه

(۳) تناسب بدن ← به سرعت تغییر می‌کند. / اندازه بدن ← به سرعت

افزایش می‌یابد.